

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 november 2002

BELEIDSBRIEF

Het economisch overheidsinstrumentarium

Beleidsprioriteiten 2002-2003

ingediend door de heer Dirk Van Mechelen
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Met deze beleidsbrief worden de basisopties van het regeerprogramma en de beleidsnota "Beleidsdomein Economie 2000 - 2004" verder uitgewerkt. De beleidsbrief is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen ter goedkeuring aan de Vlaamse regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

INHOUD

	Blz.
Inleiding	4
De Vlaamse Participatiemaatschappij beheert alleen de GIMV	6
GIMV : blijft de belangrijkste durfkapitaalverschaffer in Vlaanderen	9
De Participatiemaatschappij Vlaanderen is een volwaardige investeringsmaatschappij	13
Staal Vlaanderen verkoopt activa voor het terugbetalen van de bankschuld	24
Textiel Vlaanderen herschikt haar portefeuille met het oog op verkoop	30
Gimvindus : de vereffening is quasi rond	32
De Limburgse Reconversiemaatschappij	37

De Vlaamse investeringsmaatschappijen ter ondersteuning van het economische beleid

Inleiding

De investeringsmaatschappijen, onder controle van het Vlaamse gewest, worden opgesomd in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen. Dit zijn de Vlaamse Participatie Maatschappij (VPM), de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV), Gimvindus, de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) en de Vlaamse Milieuholding (VMH). Alleen de eerst vier behoren tot het economisch overheidsinstrumentarium. De Vlaamse Participatie Maatschappij bezit 70 percent van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen (Gimv).

Dit decreet legt ook de maatschappelijke doelstellingen van deze vennootschappen vast.

Gimvindus zal zich toeleveren op de financiering van ondernemingen in de sectoren van de scheepsbouw en –herstellingen, de glasverpakkingsnijverheid en inzonderheid op het beheer van de betreffende financiële activa, in het bijzonder met het oog op valorisatie ervan.

VMH zal zich toeleveren op investeringen in milieuprojecten en op participaties in nutsbedrijven in de milieusector met inbegrip van drinkwatervoorziening, dit zowel in binnen- als buitenland.

LRM zal zich toeleveren op projecten ter ondersteuning van de reconversie in de provincie Limburg.

De VPM heeft tot doel het aanhouden van participaties met het oog op de realisatie van het economisch overheidsinitiatief zoals beschreven is in dit decreet. Mits voorafgaandelijk akkoord van de Vlaamse regering is de VPM gemachtigd de aandelen te verkopen die zij bezit, zonder dat zij daardoor, met uitzondering van Gimv, de controle, zoals gedefinieerd in artikel 2 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen, mag prijsgeven.

De PMV heeft als doel de bijzondere opdrachten uit te voeren die haar in het kader van de tenuitvoerlegging van de economische politiek van het Vlaamse Gewest worden toevertrouwd. In dat kader kan de PMV kapitaal en andere middelen verstrekken aan ondernemingen en de betreffende deelnemingen en vorderingen aanhouden en beheren in opdracht van en voor rekening van het Vlaamse Gewest. De PMV legt zich eveneens toe op het realiseren van projecten inzake publiek-private samenwerking voor alle bevoegdheidsdomeinen door middel van gespecialiseerde dochterondernemingen. Na voorafgaand akkoord van de Vlaamse regering is de PMV gemachtigd aandelen van de GIMV te verwerven, aan te houden en te verkopen. De PMV heeft tevens als doel participaties aan te houden, met het oog op de realisatie van het Vlaamse overheidsinitiatief.

Tijdens het jaar 2002 werd de structuur van de Vlaamse investeringsmaatschappijen verder vereenvoudigd volgens de beslissingen van het Vlaamse Parlement en het regeerakkoord. De Participatiemaatschappij werd voldoende gekapitaliseerd en bestaft om te kunnen opereren als volwaardige zelfstandige investeringsmaatschappij en is de enige investeringsmaatschappij die het economisch overheidsinitiatief in Vlaanderen kan realiseren.

De huidige beursmalaise heeft de in 2000 geplande tweede beursgang van Gimv echter sine die verdaagd.

De textiel- en staalactiva van Gimvindus werden ondergebracht in twee dochtervennootschappen van de Participatiemaatschappij Vlaanderen, terwijl de overige activa te gelde werden gemaakt.

Tenslotte heeft de Vlaamse regering een principiële beslissing getroffen over de aanwending van de middelen van de Limburgse Reconversievennootschap zodat deze investeringsmaatschappij een actievere en grotere rol kan spelen in de ombouw van het economisch weefsel van de provincie Limburg.

De Vlaamse Participatiemaatschappij beheert alleen de Gimv

Resultaten

De Vlaamse Participatiemaatschappij bezat in 2001 70 percent van de aandelen van Gimv en 100 percent van de aandelen van de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Deze investeringsmaatschappij sloot op 31 december 2001 haar boekjaar 2001 af als volgt:

- Winst van het boekjaar: 20,7 miljoen euro
- Geconsolideerd balanstotaal: 1.112,0 miljoen euro
- Geconsolideerd eigen vermogen: 755,7 miljoen euro
- Verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen: 212 percent

Als gevolg van de regeringsbeslissing om de Participatiemaatschappij Vlaanderen los te koppelen van de Vlaamse Participatie Maatschappij omvatten de geconsolideerde cijfers van VPM nog wel de resultaten en balans van Gimv maar niet meer deze van PMV.

De winst van VPM komt volledig van het door Gimv uitgekeerde dividend.

Beheersovereenkomst

Tussen VPM en het Vlaamse Gewest bestaat een beheersovereenkomst die de rol en de opdrachten van VPM bepaalt. Zo werden de volgende afspraken in de overeenkomst geregeld:

- De rol die VPM als hoofdaandeelhouder van Gimv moet vervullen;
- De zogenaamde “*bijzondere opdrachten*” en het “*beheer van participaties voor de Vlaamse Overheid*” waarvoor VPM verantwoordelijkheid draagt. VPM is gemachtigd de uitvoering van deze opdrachten toe te vertrouwen aan PMV. Tevens kan VPM met Gimv overeenkomsten sluiten om voor de uitvoering van de haar toegewezen taken te zorgen.

Zo zorgde Gimv tot het einde van het voorbije jaar voor de uitvoering van bijzondere studie-opdrachten. Dit veranderde op 1 januari 2002, omdat PMV nu beter geplaatst is die opdrachten uit te voeren. Wat betreft het beheer van participaties voor de Vlaamse Overheid werd contractueel afgesproken dat Gimv dit zou doen tot PMV het beheer van deze participaties kon overnemen maar dat deze opdracht aan Gimv uiterlijk zou aflopen op 30 september 2002. Vanaf deze datum gebeuren de bijzondere studie-opdrachten en het beheer van de participaties voor de Vlaamse Overheid dan ook uitsluitend door PMV.

Herstructureringen

Op 27 januari 2002 werd het decreet dat wijzigingen bracht aan het decreet van 13 juli 1994, van kracht. In uitvoering daarvan besliste de Vlaamse Regering het volgende:

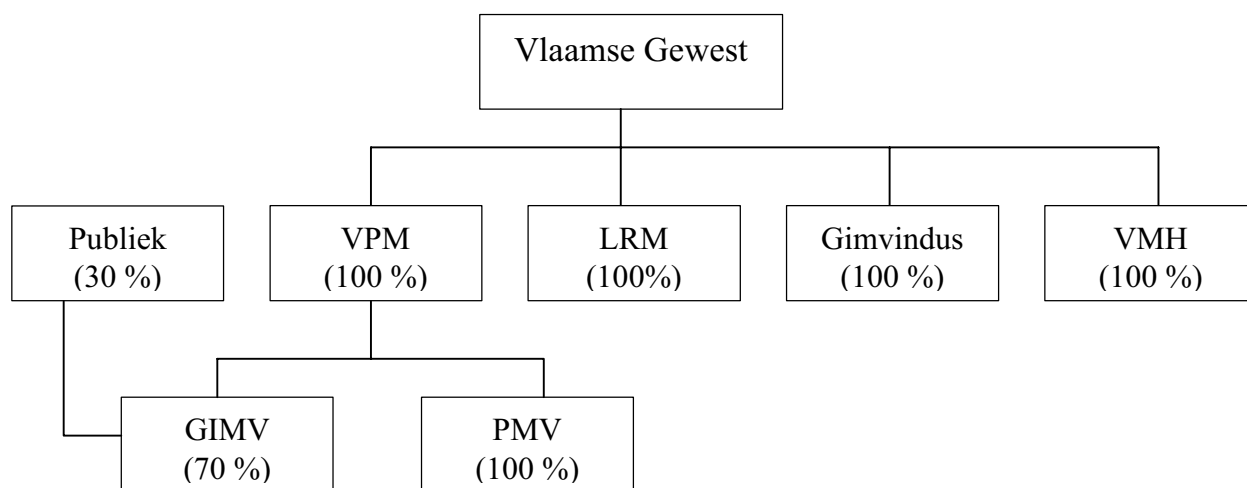
- VPM te gelasten haar participatie in PMV te verkopen aan het Vlaamse Gewest;
- De door VPM ontvangen Gimv-dividenden van het boekjaar 2001 door te storten naar PMV, met bijbehorende kapitaalverhoging bij PMV;

- 32 percent van de Gimv-aandelen om te zetten in certificaten van aandelen¹ en deze onder te brengen bij PMV, door kapitaalvermindering bij VPM en kapitaalverhoging bij PMV. Deze operatie vormt niet alleen de aanzet tot de verdere privatisering van Gimv maar verschaft PMV de volgende financieringsbronnen:
 - het overeenkomstige Gimv-dividend;
 - de opbrengst van de latere verkoop en of beursgang van de Gimv-aandelen in haar bezit;
 - de opbrengst van een mogelijke converteerbare obligatielening indien PMV financiële middelen buiten de begroting moet zoeken en een verkoop van Gimv-aandelen op dat ogenblik niet mogelijk is.
- de door VPM te ontvangen Gimv-dividenden, geheel of gedeeltelijk door te storten naar PMV, na beslissing evenwel van de Vlaamse regering;
- de toekomstige opbrengst van de verkoop van Gimv-aandelen in bezit van VPM ten goede te laten komen van PMV.

De verkoop van de PMV-aandelen in handen van VPM aan het Vlaamse Gewest gebeurde op 11 oktober 2002 en de overeenstemmende kapitaalvermindering van VPM op 17 oktober 2002.

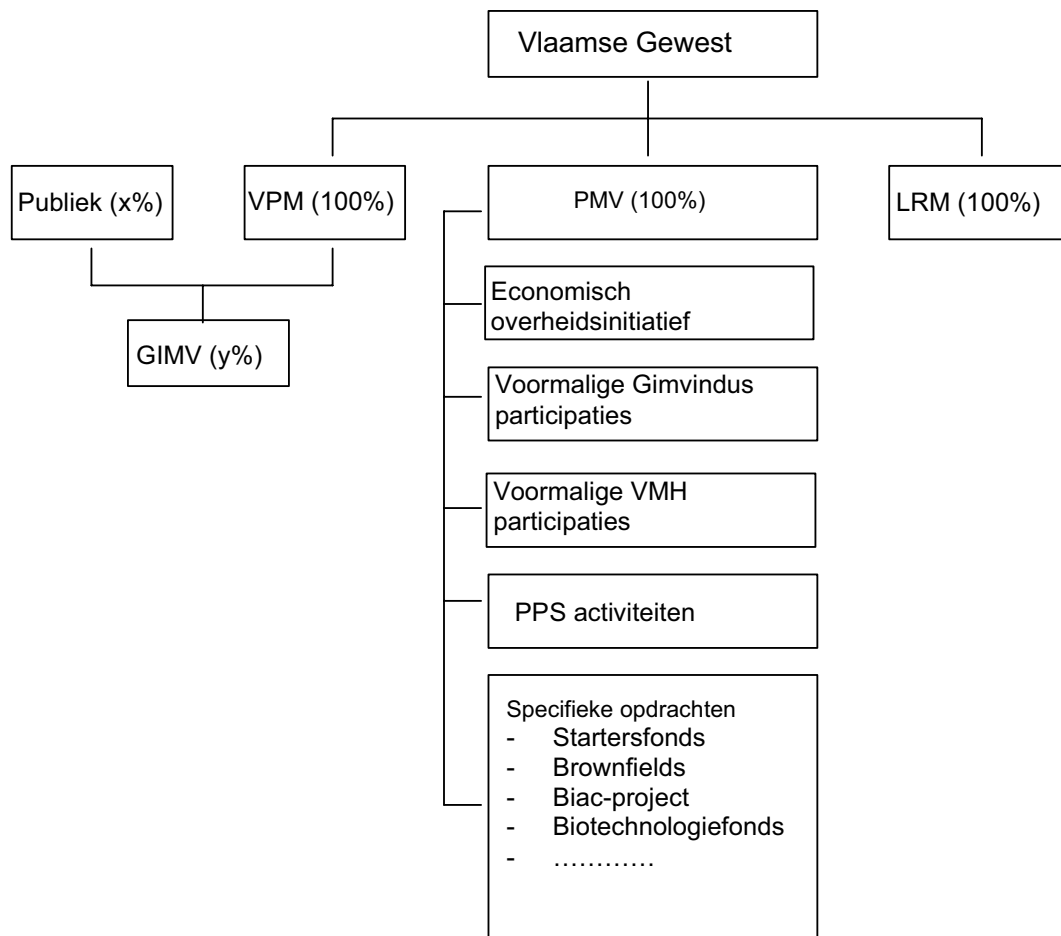
Hieruit blijkt dat de verdere herstructurering van het economisch overheidsinstrumentarium van het Vlaamse gewest volop in uitvoering is. De doorgevoerde wijziging volgt duidelijk uit het volgende schema.

Voor de recente beslissingen zag de organisatiestructuur van de Vlaamse investeringsmaatschappijen er als volgt uit:

¹ Het certificeren van aandelen bestaat in het creëren van een eigendomstitel waarbij de economische eigendom van het aandeel gescheiden wordt van de juridische en dus van het stemrecht. Met andere woorden de bezitter van het aandeel is eigenaar van het aandeel maar heeft geen stemrecht op de algemene vergadering.

Nu wordt de volgende structuur nagestreefd:

Door deze ingrijpende veranderingen zal VPM zich ten volle kunnen toeleggen op het beheer van de beursgenoteerde onderneming Gimv terwijl PMV de centrale vennootschap wordt waarlangs de Vlaamse Overheid rechtstreeks sturing kan geven aan haar economische initiatieven. Deze gescheiden aanpak komt ten goede aan de doeltreffendheid en de transparantie van het beleid.

De verdere toekomst

Voortaan zal VPM nog alleen optreden als hoofdaandeelhouder van Gimv. VPM heeft een belang van 70 percent in het aandelenkapitaal van Gimv.

Tijdens de zomer van 2000 gaf de Vlaamse regering opdracht aan VPM 30 tot 40 percent van Gimv-aandelen via een secundaire beursgang bij particulieren en institutionele beleggers te plaatsen. Een verdere afbouw van het aandeelhouderschap van VPM is om verschillende redenen voor Gimv van groot strategisch belang.

Gimv opereert als investeringsmaatschappij in zeer competitieve *Private Equity* en *Venture Capital* markten. Om met succes te kunnen concurreren moet Gimv samenwerken met internationale partijen en institutionele investeerders. Dit kan het best wanneer VPM geen absolute meerderheid aanhoudt. Een andere reden is dat de liquiditeit van het aandeel van Gimv zeer beperkt is omdat slechts 30 percent van haar aandelen op de markt verhandelbaar

is. De beperkte liquiditeit heeft een negatieve invloed op de beurswaardering van het Gimv-aandeel. Zoals bekend, is op aanbeveling van externe adviseurs de secundaire plaatsing op de beurs niet doorgegaan wegens het slechte beursklimaat.

Onder druk van de verdere algemene terugval op de beurzen is de beurskoers van Gimv in de loop van dit jaar gedaald. Er zijn dan ook geen initiatieven meer genomen om de secundaire beursgang opnieuw op te starten.

GIMV: blijft de belangrijkste durfkapitaalverschaffer in Vlaanderen

Marktpositie en strategie van GIMV

Gimv is sinds zijn oprichting in 1980 uitgegroeid tot de belangrijkste durfkapitaalverschaffer en bedrijvenbouwer in België en speelt met zijn gespecialiseerde kennis en scherpe visie ook meer een toonaangevende rol in Europese en internationale markten. Eind 2001 had Gimv een tweehonderdtal participaties.

Het jaar 2001 is voor de Private Equity sector echter een scharnierjaar geworden. Het aantal investeringsprojecten dat op zoek was naar durfkapitaal, groeikapitaal of *buyout* kapitaal begon vooral in de tweede helft van 2001 te dalen. Dat leidde tot een daling van het investeringsvolume in de Europese en Amerikaanse markt en tot een grotere concurrentie voor de goede projecten. Dit stond in sterk contrast met voorgaande jaren, toen er vaak een groot aanbod van projecten was. Door het ongunstige beursklimaat en de moeilijke economische omstandigheden waren er ook voor de ganse sector wat minder *exit* mogelijkheden. Het realiseren van meerwaarden stond dan ook onder druk. De gemiddelde waarde van de ondernemingen, waarin de Private Equity partijen geïnvesteerd hebben, daalde bovendien door de koersaanpassingen op de beurs en door de moeilijke economische conjunctuur waar vele ondernemingen mee geconfronteerd werden. Alles wijst er dan ook op dat in 2001 de Private Equity sector zowel in Vlaanderen als in Europa een grondige ommekeer heeft mee gemaakt.

In deze moeilijke markten heeft Gimv in 2001 nog goed gepresteerd. De jarenlange ervaring, de deskundigheid en de structurele vernieuwing van Gimv hebben daarbij een grote rol gespeeld. De netto groepswinst van de beperkte consolidatie is in 2001 met 20 percent gestegen tot 96 miljoen Euro. Zoals steeds ontstaat de groepswinst van Gimv door de realisatie van meerwaarden op bedrijven waarin een volledige of gedeeltelijke desinvestering kan worden gerealiseerd. In 2001 werd zo een netto meerwaarde van 248 miljoen euro gerealiseerd door de verkoop van belangen in Telenet, Barconet, Groep H. Essers en anderen.

Daarnaast waren er ook waardeverminderingen en minwaarden bij realisatie voor een bedrag van 175 miljoen euro. Deze waardeverminderingen zijn een gevolg van de veranderde economische omstandigheden, waardoor de waarde van de ondernemingen in portefeuille daalde, maar ook van de zeer conservatieve waardering die Gimv heeft overgenomen van de European Venture Capital Association (EVCA). Bovendien doet Gimv op externe deskundigen een beroep om de correcte marktwaarde van de bedrijven in de portefeuille vast te stellen. Het gevolg is dat Gimv tot nu relatief weinig minwaarden bij realisatie heeft moeten optekenen en dan ook zelden met grote verrassingen bij de waardebepalingen geconfronteerd wordt omdat tijdig de nodige aanpassingen worden aangebracht.

Op het einde van 2001 bedroeg de intrinsieke waarde van Gimv 1.178 miljoen euro, in 2002 was dit nog 1.578 miljoen euro. De intrinsieke waarde werd sterk beïnvloed door de zeer belangrijke waardedalingen op de beurs. Ook de ongunstige economische conjunctuur heeft

directe gevolgen gehad op de resultaten, de waarde en de levensvatbaarheid van een aantal bedrijven in de portefeuille van Gimv. Tenslotte hebben de strenge waarderingsregels van de European Venture Capital Association ertoe geleid dat vooral de beursgenoteerde participaties nog eens extra lager werden ingeschat.

Het aandeel van Gimv is in 2001 zelf ook niet ontsnapt aan de algemene beursmalaise. Tot grote verrassing daalde het aandeel echter sterker dan de intrinsieke waarde. Het gevolg was dat het Gimv aandeel op het einde van het jaar 2001 noteerde met een discount van 37,2 percent. Het is niet duidelijk waarom deze discount in de loop van het jaar 2001 zo sterk is toegenomen. Soms wordt verwezen naar de discount die traditioneel zeer groot is bij de Belgische holdingmaatschappijen. De strategie en de resultaten van Gimv tonen echter duidelijk aan dat Gimv geen holdingmaatschappij is maar wel als investeringsmaatschappij opereert in de "Private Equity" markt.

In tegenstelling tot klassieke holdingmaatschappijen hanteert Gimv een zeer duidelijk waardecreatie model. Gimv investeert in ondernemingen, helpt die ondernemingen door een deskundige en actieve inbreng verder uit te bouwen en desinvesteert. De desinvesteringen laten Gimv toe meerwaarden te realiseren en leveren de middelen om opnieuw te investeren in andere ondernemingen. Zo ontstaat een dynamisch proces waarbij steeds weer nieuwe bedrijven kunnen worden gecreëerd of bestaande bedrijven verder kunnen groeien. Daarom is bijna het volledige resultaat van Gimv, jaar na jaar, opgebouwd uit de meerwaarden die Gimv heeft kunnen realiseren bij de bedrijven waarin geïnvesteerd werd.

In 2001 heeft Gimv zijn strategie om uit te groeien tot een investeringsmaatschappij die actief is op de Europese "Private Equity" markt, verder gezet. Er werd voor een bedrag van 210 miljoen euro geïnvesteerd. Daarmee evenaarde Gimv nagenoeg het recordjaar 2000. Gimv is er in 2001 weer in geslaagd veel goede projecten aan te trekken, in binnen- en buitenland. De positie op de Europese markt is belangrijk omdat er door de komst van de Euro veel meer concurrentie gekomen is waartegen Gimv zich kan wapenen door zelf ook op een Europese schaal te opereren. In sommige activiteiten opereert Gimv ook buiten de Europese markt omdat voor activiteiten zoals in de biowetenschappen (Life Sciences) en ICT een echte internationale positie noodzakelijk is.

Gimv blijft een belangrijke speler in de Vlaamse economie. In 2001 werd 63 miljoen euro in Vlaanderen geïnvesteerd. Daarmee blijft Gimv ver boven het investeringsvolume dat het in de jaren 80 en 90 in Vlaanderen investeerde. Zo kan Gimv zijn rol blijven spelen in bestaande en nieuwe Vlaamse ondernemingen. Zowel technologische durfkapitaal projecten als buy outs en projecten voor strategische groei komen daarbij aan de orde. Aldus draagt Gimv bij tot de vernieuwing en groei van de Vlaamse economie, de thuismarkt die altijd belangrijk zal blijven.

Niet alleen de strategie werd in 2001 verder uitgebouwd ook de organisatie werd verder aangepast. Nu werkt Gimv met vijf business units die in en buiten Europa verantwoordelijk zijn voor de 3 activiteiten: Corporate Investment (buy outs en groeikapitaal), Information- & Communication Technology (ICT) en Life Sciences. Op die manier kan op een snelle en deskundige manier over investeringen beslist worden. Bovendien werd door de rechtstreekse inbreng van de buitenlandse markten in het directiecomité, de internationalisering en de integratie volledig gerealiseerd.

Deze specialisatiestrategie biedt Gimv een ideale uitgangspositie om in elk domein de beloftevolle ondernemingen te traceren en met zijn kennis en ervaring de succesvolle groei van deze bedrijven te ondersteunen. De effectieve combinatie van financiële inbreng en kennisoverdracht zorgt voor een maximale waardecreatie bij ondernemingen waarin Gimv investeert.

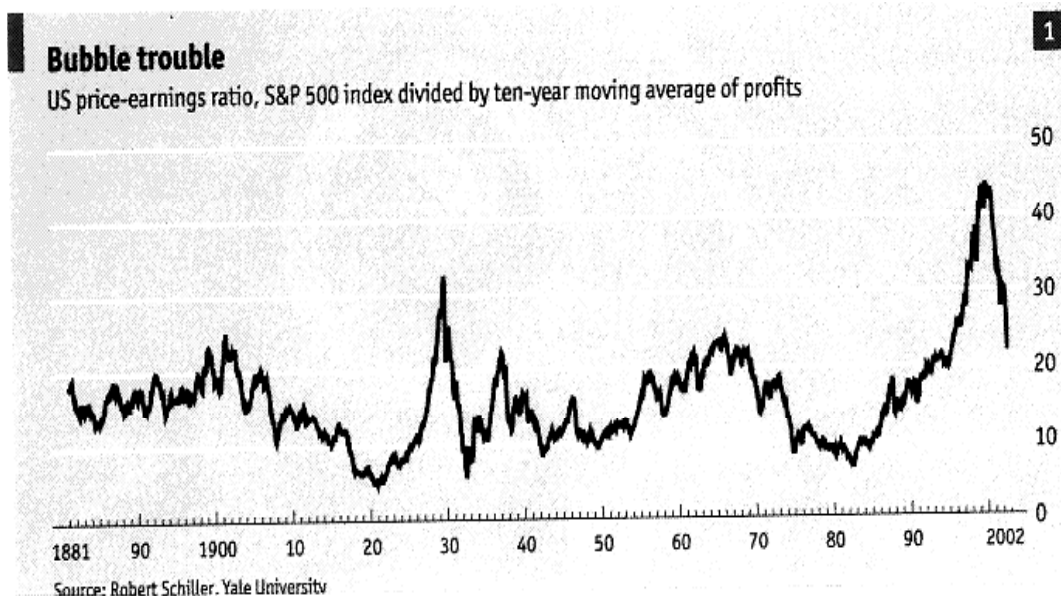
BUSINESS AREA REGIONS	Corporate Investment	ICT	Life Sciences	Telenet*	Barco New	Net Cash & Others	TOTAL
<i>Belgium</i>	<i>136.6</i>	<i>69.8</i>	<i>16.4</i>	<i>83.4</i>	<i>132.5</i>	-	438.7
<i>Rest of Western Europe</i>	<i>182.5</i>	<i>30.0</i>	<i>50.4</i>	-	-	-	263.0
Western Europe	319.1	99.9	66.8	83.4	132.5	-	701.7
Central & Eastern Europe	10.8	-	-	-	-	-	10.8
Asia	17.1	9.7	-	-	-	-	26.8
USA	1.7	21.0	101.1	-	-	-	123.8
Net Cash & Others	-	-	-	-	-	-12.9	-12.9
TOTAL	348.6	130.6	167.9	83.4	132.5	-12.9	850.2

Opbouw van de Gimv portefeuille op 30 juni 2002 in miljoen euro

De specialisatie die mogelijk is door de internationalisatie geeft Gimv een unieke positie in Vlaanderen. Gimv kan door de specialisatie en internationalisatie ook bij Vlaamse ondernemingen op een deskundige manier waarde creëren. Gimv blijft dan ook de belangrijkste en meest ervaren durfkapitaalverschaffer in Vlaanderen.

Recente ontwikkeling en strategische gevolgen

Sinds begin 2002 is het beursklimaat in binnen- en buitenland sterk verslechterd. De waarde van de ondernemingen is als gevolg van de niet aflatende beursdalingen sterk gedaald. Dit blijkt zeer duidelijk uit de bijgaande grafiek.

Evolutie van Waarde van Ondernemingen via Koers/Winstverhoudingen

Deze grafiek is wel opgesteld voor de Verenigde Staten maar hij geldt even zeer in Europa en in België. Sinds 2000 zijn de koers/winst verhoudingen, na een periode van stijging gedurende bijna 20 jaar, sterk beginnen dalen. Wanneer de koers/winst verhouding daalt dan wijst dat erop dat de economische waarde van de ondernemingen daalt. Tijdens de lente en zomer van dit jaar kwamen de waardedalingen in een stroomversnelling. Dit heeft directe gevolgen voor de investeringsmaatschappijen. Enerzijds daalt de waarde van de portefeuille van de investeringsmaatschappij, anderzijds is het niet een goed moment om ondernemingen in de portefeuille te verkopen. Daar de verkoop van de portefeuille belangrijk is om nieuwe investeringen te kunnen financieren stelt men vast dat er in de markt minder en minder geïnvesteerd wordt. Daar komt nog bij dat er ook minder investeringsvoorstellen ontstaan, omdat iedereen een afwachtende houding aanneemt in deze onzekere markten.

Deze algemene marktontwikkelingen hebben ook gevolgen voor de Gimv. In september van 2002 heeft Gimv aangekondigd dat er over de eerste helft van 2002 een boekhoudkundig verlies geleden werd van 214,8 miljoen euro.

Dit boekhoudkundig verlies heeft twee oorzaken. Eerst en vooral konden zeer weinig meerwaarden worden gerealiseerd omdat het in het huidige beursklimaat vrijwel onmogelijk is ondernemingen te verkopen. Vervolgens moesten door de daling van de koers/winst verhoudingen, uit voorzichtigheid, een aantal waardeverminderingen worden geboekt op de portefeuille.

Het gaat hier nog niet om effectief opgelopen verliezen maar om verwachtingen over verliezen. Indien de markten zich zouden herstellen dan kunnen de verliezen nog worden vermeden. De echte omvang van winst of verlies wordt zoals bij investeringsmaatschappijen maar duidelijk als ook de verkoop van de ondernemingen gerealiseerd wordt.

Gimv houdt in deze zeer moeilijke markten, waarin reeds veel concurrenten hun activiteiten in durfkapitaal hebben moeten afbouwen, goed stand. Het investeringsvolume over het eerste half jaar bedroeg 79,1 miljoen euro, vergelijkbaar met het investeringsniveau in de tweede jaarhelft van 2001. 38 percent van het totale investeringsbedrag investeerde Gimv in de business unit Life Sciences, en 21 percent in de business unit ICT, en dit zowel via rechtstreekse participaties als via fondseninvesteringen. De overige 32,2 miljoen euro investeerde Gimv via groeikapitaal en management buy outs in België, Duitsland en Frankrijk. Deze investeringsspreiding illustreert de continuïteit in de Gimv-strategie om zich te richten op sectorspecialisatie in ICT, Life Sciences en midcap buy outs. Tussen januari en augustus 2002 investeerde Gimv 42,4 miljoen euro in Belgische bedrijven (32,4 percent), waaronder Telenet, tegenover 88,8 miljoen euro in buitenlandse participaties (67,6 percent). Gimv bevestigt hiermee nogmaals de evolutie van de afgelopen jaren naar een internationale investeringsmaatschappij, met behoud van een toonaangevende positie op de Belgische thuismarkt. Door zijn internationale strategie heeft Gimv een beter spreiding in de portefeuille en ook een grotere weerbaarheid. In het eerste semester van 2002 ging 55 percent van het totale investeringsvolume naar opvolgingsinvesteringen. Gimv zal hierop ook in de toekomst de klemtoon leggen, zodat in het minder gunstige economische klimaat de technologiebedrijven kunnen blijven rekenen op Gimv. Op die manier kan Gimv ook de lange termijn waarde van de portefeuille vrijwaren en een aantal van de niet gerealiseerde waardeverminderingen mogelijk terugdraaien

In de toekomst zal Gimv zoeken naar middelen om de financiering van zijn investeringen veilig te stellen. Daarvoor zal Gimv ook fondsen opzetten, waarin andere investeerders middelen kunnen aanbrengen om investeringen te financieren. Dit is volkomen in lijn met de trend in de Private Equity sector.

De Participatiemaatschappij Vlaanderen is een volwaardige investeringsmaatschappij

De verzelfstandiging

Nadat in de jaren 2000 en 2001 reeds de aanzet werd gegeven, werd in de afgelopen maanden van 2002 de structuur van de Vlaamse overheidsinvesteringsmaatschappijen verder vereenvoudigd volgens de beslissingen van het Vlaams Parlement en het vigerend regeerakkoord. Binnen dit kader situeert zich de omvorming van Participatiemaatschappij Vlaanderen tot een volwaardige en zelfstandige investeringsmaatschappij met ruime opdrachten.

De opstart en verdere uitbouw van Participatiemaatschappij Vlaanderen hangt nauw samen met de ontwikkelingen van het ganse Gimv-gebeuren. Bij haar oprichting in 1980 kreeg de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Gimv, naast de rol van ontwikkelingsbank, de opdracht op te treden als overheidsholding en het industrieel overheidsbeleid van het Vlaamse Gewest uit te voeren. De laatstgenoemde functie werd ook wel de derde functie van Gimv genoemd.

In de jaren 1980-1993 groeide Gimv van een loutere investeringsmaatschappij met initieel een groot aantal derde-functieopdrachten uit tot een heuse Gimv-groep met verscheidene takken. De grootte en de complexiteit van de groepsstructuur van Gimv deden de maatschappij meer en meer afdwalen van haar kernactiviteit, met name het financieren van innovatieve ondernemingen. Om meer duidelijkheid te creëren werd op 31 juli 1995 de NV Participatiemaatschappij Vlaanderen PMV, opgericht als een gespecialiseerde “derde functie dochter” van Gimv. Alle activiteiten die Gimv uitoefende voor rekening van de Vlaamse regering werden volledig losgekoppeld en ondergebracht in PMV. Om een volledige transparantie te waarborgen na de beursgang van Gimv op 26 juni 1997, werd PMV uit de Gimv-structuur weggehaald en werd ze op 22 september 1997 een 100 percent dochter van de Vlaamse Participatiemaatschappij VPM, die ook de eigendom verwierf over het resterende aantal aandelen van de overheid in Gimv. PMV werd aldus een zustermaatschappij van de Gimv onder gemeenschappelijke koepel van VPM. De rol van PMV bleef beperkt tot een gespecialiseerde “derde functie vennootschap”. De administratie van de deelnemingen en vorderingen van PMV en de daadwerkelijke uitvoering van de derde functie-opdrachten werd nog overgelaten aan de Gimv.

De beslissing van de Vlaamse regering om, in navolging van het regeerakkoord, de Gimv verder te privatiseren, impliceerde evenwel dat er een duidelijker scheiding moest worden gemaakt tussen de beheersstructuur van Gimv en PMV. De rol van PMV moest ondubbelzinnig worden, en PMV moest als onafhankelijke organisatie op eenduidige wijze uitvoerder kunnen worden van de gespecialiseerde opdrachten van de Vlaamse overheid.

Op 6 juli 2001 stemde het Vlaams Parlement het decreet dat dit scenario mogelijk maakte. Het decreet is effectief in werking getreden 6 maanden na de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad op 27 juli 2001, d.w.z. op 27 januari 2002. Het bewuste decreet, dat we vanaf nu gemeenzaam het “PMV-decreet” kunnen benoemen, zette een volwaardige investeringsmaatschappij in de steigers, die verantwoordelijk wordt voor het economisch overheidsinitiatief. Gimv van haar kant zou voortaan als investeringsmaatschappij haar eigen bedrijfseconomische dynamiek kunnen volgen.

Voor PMV werd een nieuwe raad van bestuur aangeduid op 6 juli 2001 en geïnstalleerd op 29 augustus 2001. Tegelijk gelastte de Vlaamse regering de Vlaamse Participatiemaatschappij

tot het aanwenden van 18,3 miljoen euro van het GIMV-dividend van het boekjaar 2000 voor het optrekken van het maatschappelijk kapitaal van haar dochtervennootschap PMV.

De statuten van PMV - nieuwe stijl - verschenen in het Belgisch Staatsblad van 8 augustus 2001. Bij notariële akte van 24 juni 2002 werd het maatschappelijk doel gewijzigd om het in overeenstemming te brengen met het decreet van 6 juli 2001.

In oktober-november 2001 ging PMV via een publieke procedure, met medewerking van Jobpunt Vlaanderen, over tot de aanwerving van een operationele manager, die op 1 januari 2002 zijn functie opnam. De nodige kantoorruimte werd ingericht aan de Hooikaai te Brussel, en een aantrekkelijke huisstijl en vennootschapslogo werden ontwikkeld. Een beperkt team van medewerkers, bestaande uit één investment manager en een financieel controller, werd aan het werk gezet. Tijdens deze opstartfase werden enkel financiële opbrengsten gegenereerd. In de jaarresultaten van 2001 lezen we dat na aftrek van de bedrijfskosten een kleine winst werd gerealiseerd ten bedrage van 104.000 euro.

Naast het uitbouwen van de materiële en operationele organisatie, is het jaar 2002 voor PMV voornamelijk een jaar geweest van weliswaar geleidelijke maar daadwerkelijke verzelfstandiging. Die vindt plaats volgens een minutieus geregisseerd stappenplan, in overleg met de raad van bestuur van de vennootschap, VPM, GIMV en de voorgedijminister.

Op het niveau van de vermogensvorming weze herinnerd dat het maatschappelijk kapitaal evolueerde als volgt: bij de oprichting de dato 31 juli 1995 werd een bedrag van 247.893,52 euro voorzien, een kapitaalvermindering werd doorgevoerd de dato 18 juli 2001 ten bedrage van 21.281,78 euro, zijnde de aanzuivering van voorheen geleden verliezen. Tegelijk werd een kapitaalverhoging via een cashinbreng ten bedrage van 18.352.106,48 euro doorgevoerd zodat het volgestorte maatschappelijke kapitaal 18.578.718,21 euro bedroeg.

Op grond van een beslissing van de Vlaamse regering van 10 december 2001 heeft het Vlaamse Gewest een voorschot op een door te voeren kapitaalverhoging verstrekt van 20 miljoen euro, met het oog op eventuele investeringen in luchthavengebonden activiteiten. Op 21 december 2001 mobiliseerde de Vlaamse regering 12,395 miljoen euro voor de operationalisering van het zogenaamd Vlaams Startersfonds. Beide beslissingen waren samen goed voor een kapitaalverhoging op 26 juni 2002 door een inbreng in speciën van 32.394.676,23 euro.

De volgende stap was de inbreng in natura van een schuldvordering door de aandeelhouder VPM ten bedrage van 146.343.963,66 euro ingevolge de verwerving van de aandelen van NV Textiel Vlaanderen en NV Staal Vlaanderen. Tenslotte was er de kapitaalverhoging op 23 augustus 2002 door een inbreng in speciën ten bedrage van 22.712.487 euro, zijnde het Gimv-dividend over het boekjaar 2001. Het totale maatschappelijk kapitaal komt hierdoor uit op 220.029.845,10 euro.

Rekening houdend met bovengenoemde inbreng in natura van de aandelen van NV Staal Vlaanderen en NV Textiel Vlaanderen die 146 miljoen euro bedragen, is er dus effectief 73.685.881,44 euro aan werkkapitaal.

Naast de geschetste evolutie inzake de aanvankelijke voorziening van fondsen, nam de Vlaamse regering op 5 juli 2002 een reeks beslissingen die niet alleen de vennootschapsrechtelijke verzelfstandiging van PMV verder gestalte geven, maar ook de financiering naar de toekomst moeten waarborgen.

Met het oog hierop besliste de Vlaamse regering dat een aantal door VPM aangehouden Gimv-aandelen ondergebracht worden bij PMV. Er wordt inderdaad voorgesteld om 32 % van de Gimv-aandelen of althans de certificaten ervan, via het Vlaamse Gewest onder te

brengen bij PMV en VPM de resterende 38 percent van de Gimv-aandelen zelf te laten aanhouden. De verdeling steunt op de vaststelling dat 38 percent van de aandelen volstaat om VPM en dus het Vlaamse Gewest, de meerderheid te laten hebben op de algemene vergadering der aandeelhouders bij Gimv.

Aangezien de Vlaamse regering besloten heeft dat tenminste 25 percent + 1 aandeel in handen zal blijven van het Vlaamse Gewest, dient uiteindelijk het verschil tussen 25 percent + 1 en 38 percent nog te gelde worden gemaakt. Die opbrengsten komen dan ten goede van de vermogensvorming van PMV, na beslissing van de Vlaamse regering.

Aangezien de overdracht van een deel van de Gimv-aandelen van VPM naar PMV gebeurt om de financiering van PMV veilig te stellen en niet om het beleid van Gimv mee te bepalen, werd voorgesteld dat VPM het stemrecht verkrijgt van al de Gimv-aandelen die het Vlaamse Gewest onrechtstreeks aanhoudt. Dit kan door PMV certificaten van aandelen te geven zodat het stemrecht van de overgedragen aandelen bij VPM blijft en het bezit ervan bij PMV. Door deze certificering verkrijgt PMV de economische eigendom van de overgedragen GIMV-aandelen en behoudt VPM de stemrechten van deze aandelen.

Om de rechtsgeldigheid van de certificering te onderbouwen is het noodzakelijk dat het afstaan van de stemrechten door PMV aan VPM verantwoord is. Een dergelijke verantwoording bestaat erin dat VPM als aandeelhouder van Gimv duidelijk de bovenhand haalt op PMV als aandeelhouder van Gimv. Deze situatie wordt bereikt indien het aandeelhouderschap van VPM de meerderheid vertegenwoordigt op de Algemene Vergadering van Gimv.

Belangrijk naar verdere financiering toe is ook de beslissing van de Vlaamse regering de dividenden van de GIMV geheel of gedeeltelijk te storten naar PMV.

Op 27 september 2002 werd de verkoopsovereenkomst tussen VPM en het Vlaamse Gewest betreffende de overdracht van aandelen PMV opgemaakt en aan de betrokken partijen voorgelegd ter ondertekening. Deze werd ondertekend op 11 oktober 2002 en op 17 oktober 2002 werd het kapitaal van VPM met het overeenstemmende bedrag verminderd zodat PMV nu het Vlaamse Gewest als enige aandeelhouder heeft.

In uitvoering van het decreet van 6 juli 2001 en uitgaande van artikel 3 van de statuten heeft de raad van bestuur van PMV op 25 september jongstleden het eerste ontwerp van beleidsverklaring goedgekeurd. Hierin leidt PMV uit haar decretaal vastgelegde algemene doelstellingen een aantal strategische functies af. Door de uitoefening van die functies, kan PMV concreet gestalte geven aan het Vlaams economisch overheidsinitiatief.

PMV als stimulator van privé-initiatief

Door het inschakelen van instrumenten die het privé-initiatief stimuleren neemt de overheid zelf geen ondernemersrol op zich, maar verlaagt ze de drempel voor privé-actoren om welbepaalde groepen van ondernemingen te financieren. Er zal nochtans altijd op moeten worden toegezien dat de maatregelen die de overheid neemt niet worden gebruikt om te zwakke projecten, zonder toekomst, alsnog realiseerbaar te maken.

Diverse studies wijzen er inmiddels op dat er zich nog steeds tekortkomingen voordoen op het gebied van financiering van KMO's. Het "Startersfonds" waarvoor de Vlaamse regering op 21 december 2001 besloot het kapitaal van PMV met 12,4 miljoen euro te verhogen, wordt door PMV in dat perspectief aangewend om een systeem op te zetten dat vreemd vermogen verschaft aan venture capitalists die op hun beurt risicodragend investeren in starters en

bedrijven met groei ambities in Vlaanderen. Een ontwerp van decreet is dienaangaande in voorbereiding.

Verder zal het Startersfonds gebruikt worden om gestalte te geven aan het Vlaams Waarborgfonds nieuwe stijl, dat garanties verleent op vreemd vermogen dat door de banken aan KMO's wordt ter beschikking gesteld. Beide systemen, die met het Startersfonds worden opgezet, zullen worden ondergebracht in een KMO-financieringsagentschap, waarin alle functies van de Vlaamse overheid op het vlak van KMO-financiering zullen gebundeld worden.

PMV als deelnemer in nieuwe economische initiatieven of grootschalige projecten

Naast het uitvoeren van de typische overheidstaken kan de overheid zelf ook initiatieven nemen die ze van strategisch belang acht voor de economische ontwikkeling. Deze functie houdt in dat de overheid naast of samen met de privé-sector ook een actieve rol kan spelen in de economie. Daartoe kan aan PMV de opdracht worden gegeven tot oprichting of deelname in vennootschappen die dat doel dienen.

De overheid neemt hierbij een rol op zich als ondernemer met als randvoorwaarde dat ze zich niet in de plaats stelt van de privé-sector, er geen concurrentie mee aangaat, maar wel een aanvullende taak opneemt.

De activiteiten die binnen deze functie worden uitgevoerd moeten zoveel mogelijk rendementsgebonden zijn. Er moet o.a. worden gedacht aan: brownfields met nieuwe commerciële bestemmingen, infrastructuur-projecten, participaties in industriële initiatieven op het gebied van milieu en duurzame energie, investeringen in nieuwe technologie, en niet in het minst de publiek-private samenwerkingsprojecten waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor de privé-partners.

In dat laatste geval zal PMV nauw samenwerken met het Vlaams Kenniscentrum PPS dat als "center of excellence" moet fungeren bij het tot stand komen van een PPS-beleid. Het Kenniscentrum moet desgevallend antwoord bieden op de vraag of een feitelijk samenwerkingsverband tussen overheid en privé-initiatief voldoet aan de eisen die aan een PPS-constructie moeten worden gesteld. Als zodanig wordt er een "attestatie-functie" toegekend aan het Kenniscentrum PPS.

Binnen het kader van deze functie voert PMV momenteel een onderzoek uit naar de mogelijkheden van een PPS-constructie zoals de ondertunneling van de Krijgsbaan in Deurne.

Verder is PMV nauw betrokken bij andere grootschalige initiatieven, zoals MAS (Museum aan de Stroom) en het Masterplan Antwerpen, die ook zullen moeten leiden tot samenwerking met de privé-sector.

PMV als beheerder van participaties voor rekening van de overheid

In dit geval is de overheid initiatiefnemer voor de uitvoering van "eigen taken". Deze functie bouwt voort op de vroegere derde functie van de GIMV. De overheid zal slechts op deze functie een beroep doen voor de juridische omkadering van "typische overheidstaken". Daaronder wordt verstaan het produceren van goederen of het verlenen van diensten die niet of nog niet in aanmerking komen om het voorwerp te worden van ondernemerschap in de vrije markt. Voor dergelijke initiatieven kan de overheid aan PMV vragen om de participatie te beheren in naam en voor rekening van de Vlaamse overheid. Meestal gaat het om activiteiten waarbij het bedrijfseconomisch rendementscriterium geen of niet de voornaamste

rol speelt. De maatschappelijke toegevoegde waarde is daarentegen wel belangrijk en soms ook meetbaar.

Hier kan gedacht worden aan PPS-projecten in de meest brede zin van het woord voor diverse beleidsdomeinen zoals zorg, cultuur, etc. Maar ook kan worden gedacht aan brownfields die een groene bestemming krijgen, of aan projecten op het gebied van duurzame ontwikkelingen waarbij (nog) geen commerciële maatstaven kunnen worden gehanteerd.

Een bijzonder aandachtspunt wordt gevormd door die overheidsbedrijven en overheidsinvesteringen waarbij in de toekomst ook, en steeds meer, een beroep zal worden gedaan op de privé-sector. Zo is aan PMV gevraagd om zich voor te bereiden op de overname van bedrijven die uit de schoot van de Vlaamse Milieuholding komen, zoals Aquafin, Indaver en het Energiefonds, en die een meer definitieve bestemming moeten krijgen.

Overzicht van de participaties aangehouden in opdracht en voor rekening van het Vlaamse Gewest

NV FINLAB (Leuven)

Eigen vermogen: 16.616.000 euro

Netto resultaat: 154.000 euro

Deelneming Vlaamse gewest: 7,69 % rechtstreeks en 93,31 % via IMEC

De NV FINLAB werd opgericht in 1983 met als doelstelling het financieren van een gebouw ten behoeve van de VZW IMEC te Heverlee. Het gaat om een modern labo gebouw gericht op het onderzoek van de micro electronica in Vlaanderen.

Dit gebouw werd opgericht op de gronden van de KUL Leuven en heeft een kostprijs van 30 miljoen euro. De financiering gebeurde door een inbreng van het Vlaamse Gewest voor 1,2 miljoen euro, de Fortis Bank (tot 1999) voor 600 miljoen BEF en het saldo werd gefinancierd met EFRO subsidies.

Het gebouw werd oorspronkelijk in leasing gegeven aan de VZW IMEC tegen een jaarlijkse vaste vergoeding. Dit systeem werd stopgezet in 2000. Nu verhuurt FINLAB het gebouw aan IMEC aan een jaarlijkse geïndexeerde huurvergoeding van 685.000 euro. FINLAB heeft geen andere activiteiten.

Aangezien de VZW IMEC de overige aandeelhouder is van FINLAB, bezit het Vlaamse Gewest in feite al de aandelen.

NV BEDRIJVENCENTRUM WAASLAND (Sint Niklaas)

Eigen vermogen: 906.845 euro

Netto resultaat: (697) euro

Deelneming Vlaamse gewest: 20 %

Het Bedrijvencentrum Waasland, gevestigd op het Industriepark West te Sint-Niklaas werd opgericht in 1985 en biedt bedrijfsruimte en ondersteunende administratieve faciliteiten aan kleine opstartende ondernemingen. Het bedrijvencentrum kent een vrij hoge bezettingsgraad. Ongeveer 90 percent van de totale oppervlakte van 2000 m² is verhuurd wat resulteert in vrij regelmatige ontvangsten en een gezonde balansstructuur.

De investering van het Vlaamse Gewest bedroeg 123.946 euro voor 20 percent van de aandelen.

NV BIOTECHFONDS VLAANDEREN (Antwerpen)

Eigen vermogen: 24.789.000 euro

Netto resultaat: (4.227.000) euro

Deelneming Vlaamse gewest: 100 %

Het Biotechfonds Vlaanderen werd opgericht in 1994 voor het financieren van ondernemingen in de biotechindustrie om een toegevoegde waarde te creëren voor de biotechnologie in Vlaanderen.

Het fonds werd opgericht met een duurtijd van 10 jaar en met een startkapitaal van 4,9 miljoen euro. Hierbij werd voorzien dat het kapitaal in meerdere malen kon worden opgetrokken tot maximaal 24,8 miljoen euro. Het fonds heeft nu een geplaatst kapitaal van 21,7 miljoen euro. Er is voorzien dat investeringen mogen gedaan worden tot 2004 en dat de realisatie termijn loopt tot 2009.

Het Vlaamse gewest heeft een overeenkomst afgesloten met Gimv voor het beheer van dit fonds tegen een vergoeding van 25 percent van de verwezenlijkte meerwaarden. Daar tegenover staat dat Gimv elke financiering dient te co-financieren, in verhouding van 75 percent Biotechfonds en 25 percent Gimv.

Tot het boekjaar 2000 werd door middel van meerwaarden een eigen vermogen opgebouwd van ongeveer 30 miljoen euro. Het boekjaar 2001 sloot af met een verlies van 4,2 miljoen euro zodat het eigen vermogen thans ongeveer 24,8 miljoen euro bedraagt.

Het Biotechfonds heeft belangrijke participaties in de NV DEVGEM te Kortrijk (12,94 percent), de NV CROP DESIGN te Zwijnaarde (11,01 percent) en in de NV MATCHX te Zwijnaarde.

Daarnaast participeert het fonds nog in ABS, Triangle (ex Avid Corporation), Pharming, Phase 1 en Crucell (ex Introgene)

In het verleden heeft het Biotechfonds Vlaanderen belangrijke exits verwezenlijkt bij ondermeer Innogenetics, Plant Genetics Systems, Antwerp Bionic Systems.

Iets meer dan de helft van het maatschappelijk kapitaal is nu geïnvesteerd. Het fonds zelf beschikt nog over een financiële buffer van ongeveer 10 miljoen euro.

NV TUNNEL LIEFKENSHOEK (Antwerpen)

Eigen vermogen: 16.239.000 euro

Netto resultaat: 339.200 euro

Deelneming Vlaamse gewest: 100 %

De NV Tunnel Liefkenshoek werd opgericht in 1987 met een dubbel doel:

- het ophalen van de nodige financiële middelen ter financiering van de bouw van de derde Scheldeoeververbinding 'Liefkenshoektunnel'
- en het uitbaten en het beheer van de concessie de uitbatingsperiode van de concessie.

In 1984 werd begonnen met een beperkte offerteaanvraag. De bouwwerken gingen pas in 1987 van start en duurden 4 jaar zodat de eigenlijke concessie aanving in 1991. De concessie had een oorspronkelijke duurtijd van 22 jaar.

Ter financiering van deze omvangrijke werken werd een krediet van 322 miljoen euro opgenomen bij een bankenconsortium.

Het Vlaamse gewest nam intussen de verplichtingen over van de federale overheid wat betekende dat zij eveneens instond voor de financiering van de kastekorten bij Tunnel Liefkenshoek. Tot 1996 werden dan ook belangrijke bedragen gestort. Om deze negatieve spiraal te doorbreken werd in 1997 overgegaan tot een Sale and Lease Back verrichting met een aantal Amerikaanse bankiers. Deze operatie, voorafgegaan met een verlenging van de concessie tot het jaar 2037, leverde een belangrijke financiële bijdrage op van ongeveer 24,8 miljoen euro. Een groot deel van dit bedrag werd onmiddellijk overgemaakt aan het Vlaamse Gewest ter compensatie van eerder ten laste genomen verliezen.

In 1998 werd dan – met gewestwaarborg – overgegaan tot een grondige herschikking van de nog openstaande kredieten met minder intrestlasten tot gevolg.

Intussen werd het kapitaal van Liefkenshoektunnel grondig gewijzigd door het wegboeken van vroeger gecumuleerde verliezen en door het inbrengen van een aantal schuldvordering door het Vlaamse gewest. Nu bedraagt het kapitaal 27,3 miljoen euro.

Vandaag kan worden gesteld dat Tunnel Liefkenshoek een normale maatschappij is, waarvan de schuldafbouw, nu nog 146 miljoen euro, sneller verloopt dan gepland en dat de financiële verplichtingen kunnen worden nagekomen. Tijdens het boekjaar 2001 werd voor het eerst een bescheiden winst geboekt van 339.000 euro. Voor de volgende jaren wordt een gestage groei van de winst.

Het Vlaamse Gewest bezit wel een schuldvordering op Tunnel Liefkenshoek ten bedrage van 290 miljoen euro.

NV FLANDERS EXPO (St Denijs Westrem)

Eigen vermogen: 18.564.877 euro

Netto resultaat: 920.459 euro

Deelneming Vlaamse gewest: 7,24 %

Flanders Expo opgericht in 1985 is exploitant van evenementen hallen te St Denijs Westrem. Totale kostprijs van deze hallen bedroeg ongeveer 24,8 miljoen euro.

Het Vlaamse Gewest is aandeelhouder voor 7,24 % en investeerde oorspronkelijk 1,4 miljoen euro.

Flanders Expo haalt een gemiddeld omzet van 14,9 miljoen euro wat volstaat om de financiële schulden volledig terug te betalen en ook om reeds twee terugbetalingen van kapitaal te doen aan haar aandeelhouders. Zo ontving het Vlaamse Gewest reeds 360.000 euro terug op haar oorspronkelijke investering.

Het eigen vermogen bedraagt nu een 18,6 miljoen euro tegenover een geplaatst kapitaal van 14 miljoen euro zodat Flanders Expo een gezonde balansstructuur heeft.

NV BLAIRON (Turnhout)

Eigen vermogen: 5.473.982 euro

Netto resultaat: 5.473.982 euro

Deelneming Vlaamse gewest: 57,14 %

NV Blairon is een initiatief van de Vlaamse Overheid, de Provincie Antwerpen en de Stad Turnhout met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. De vennootschap werd opgericht voor het beheer van de herbestemming van de Majoor Blairon Kazerne te Turnhout. De kazerne omvat een aantal blokken en het vereiste investeringsvolume werd geraamd op een 35 à 40 miljoen euro.

Gelet op het ontbreken van de nodige financiering werd door de raad van bestuur van NV Blairon beslist om het ganse project op te splitsen in twee delen, vooreerst de ontwikkeling van het Campushart en anderzijds de ontwikkeling van de andere gebouwen als bedrijfsverzamelgebouwen voor technologiebedrijven en dienstenverstrekkers met de klemtoon op grafische, informatie en communicatie technologie.

NV Blairon legt zich uitsluitend toe op de exploitatie van het Campushart. De verdere financiering hiervoor werd gehaald door het in concessie geven van een aantal loten, door de verhuur van een blok aan de Stad Turnhout en door de verkoop van twee blokken aan het Vlaams Innovatiecentrum voor Grafische Communicatie en aan de Katholieke Hogeschool Kempen. Voor een aantal blokken zijn nog onderhandelingen aan de gang om deze in concessie te geven, te verhuren of te verkopen.

Het aandeel van het Vlaamse gewest bedraagt 2 miljoen euro voor 57,14 percent van de aandelen. Dit percentage zal verwateren tot 40 percent na de geplande kapitaalverhogingen van de Stad Turnhout.

NV TECHNOPSIS (Mechelen)

Eigen vermogen: 6.044.974 euro

Netto resultaat: (615.061) euro

Deelneming Vlaamse gewest: 100 %

NV Technopolis stond in voor de oprichting van een doe-wetenschapsmuseum te Mechelen. De totale investering bedraagt tot op heden 12 miljoen euro gefinancierd met 7,5 miljoen euro geplaatst kapitaal van het Vlaamse Gewest en het saldo met lange termijn leningen.

Technopolis haalt een jaarlijkse omzet van 3 miljoen euro, wat niet volstaat voor het dekken van de kosten te dekken. Het is ook zo dat de Stichting FTI vzw instaat voor het personeel. NV Technopolis heeft dus geen personeel in dienst maar betaalt hiervoor wel een vergoeding aan FTI.

Technopolis sluit tot op heden haar boekjaar met een verlies van ongeveer 20 miljoen BEF.

NV REPRODUCTIEFONDS VLAAMSE MUSEA (Brussel)

Eigen vermogen: 46.120 euro

Netto resultaat: (2.174) euro

Deelneming Vlaamse gewest: 100 %

Het Reproductiefonds werd opgericht in 1999 om als dienstencentrum te fungeren voor de Vlaamse Musea inzake de registratie van reproducties van het cultureel patrimonium in Vlaanderen.

Door allerlei omstandigheden en perikelen in de Raad van Bestuur, door het niet aantrekken van een manager, is men niet daadwerkelijk gekomen tot enige activiteit.

Tot op heden heeft het Vlaamse Gewest 542.000 euro ter beschikking gesteld.

Een nieuwe Raad van Bestuur zal kortelings worden geïnstalleerd met personen die meer rechtstreeks betrokken zijn bij de werking van de musea zodat het Reproductiefonds een nieuwe elan kan krijgen.

NV VETC (Diepenbeek)

Eigen vermogen: Geen gegevens

Netto resultaat: Geen gegevens

Deelneming Vlaamse gewest: 100 %

In 2000 en 2001 werd door de Vlaamse Regering beslist Flanders Drive vzw op te richten en de NV VETC (Vlaams Engineering en Test Centrum).

NV VETC heeft als missie de product ontwikkelingscapaciteiten van de toeleveranciers in Vlaanderen van de voertuigindustrie strategisch te versterken en de concurrentie positie van deze industrietaak te vrijwaren op Europees en wereldvlak.

Een uitgebreid convenant tussen de Vlaamse regering, het IWT, Flanders Drive en VETC regelt de verschillende werkingsmodaliteiten.

Totale investeringskost werd geraamd op 20,3 miljoen euro waarvan 6 miljoen euro voor Flanders Drive en de rest hetzij 14,3 miljoen euro, voor VETC.

VETC zal deze investeringen financieren door de bijdrage van 9,3 miljoen euro door het Vlaamse Gewest, 2,5 miljoen euro uit het Limburgfonds en 2,8 miljoen euro EFRO middelen.

VETC zal het gebouw oprichten op gronden in eigendom van de GOM-Limburg. De bouw zelf heeft enige vertraging opgelopen omdat de oorspronkelijke budgetten dreigden overschreden te worden. Nu wordt de laatste hand aan het lastenboek gelegd zodat in januari 2003 gestart zal worden met de bouwwerken. Het complex zou eind oktober 2003 bedrijfsklaar zijn.

PMV zal een stringente opvolging doen van de kosten en investeringen. Daartoe werden reeds de nodige afspraken vastgelegd met de NV VETC.

TRIVIDEND CVBA (Brussel)

Eigen vermogen: Geen gegevens

Netto resultaat: Geen gegevens

Deelneming Vlaamse gewest: 33,36 %

Trividend, pas opgericht in 2001, staat voor de financiering van ondernemingen die een toegevoegde waarde leveren voor de sociale economie.

Het Vlaamse gewest heeft tot op heden 500.000 euro geïnvesteerd met een bijkomend engagement van 173.500 euro. Daarnaast kent het Vlaamse Gewest een jaarlijkse subsidie toe van 74.000 euro voor het dekken van de werkingskosten.

Trividend heeft tot op heden 87.000 euro geïnvesteerd.

NV FLAIRIC (Antwerpen)

Activiteit: Financiering van luchthaven gebonden activiteiten voor de luchthaven van Oostende.

Eigen vermogen: Geen gegevens

Netto resultaat: Geen gegevens

Deelneming Vlaamse gewest: 100

Flanders Airport Investment Company FLAIRIC, werd eind 2000 opgericht voor de financiële leasing van een luchthavenloods op de luchthaven van Oostende. Dit project werd afgeblazen door de andere partner zodat Flairic momenteel geen activiteit kent.

Het Vlaamse Gewest investeerde 62.000 euro of het wettelijk minimum kapitaal.

Overzicht van de participaties aangehouden in opdracht en voor rekening van het Vlaamse Gewest van bedrijven in vereffening

Naam	Activiteit	Balansgegevens
VLAIRBUS Antwerpen	Financiering van het Vlaams gedeelte in het AIRBUS programma	Geen gegevens
VLAIRCO Antwerpen	Financiering van het Vlaams gedeelte in het AIRBUS programma	Geen gegevens
DEMICO Antwerpen	Demilitarisatie van de vroegere terreinen van het failliete P.R.B. te Balen/Lommel	Geen gegevens
TRUCK FINANCIERING Antwerpen	Financiering van DAF Trucks	Geen gegevens

Vlairbus en Vlairco stonden in voor de financiering van het A220 en A230 Airbus programma waaraan twee Vlaamse bedrijven deelnamen, met name Asco en Watteeuw. Nu het Airbus programma afgelopen is, hebben deze maatschappijen geen redenen van bestaan meer. De oorspronkelijke investering van het Vlaamse gewest 6,2 miljoen euro, werd grotendeels terugbetaald.

De vereffening werd nog niet gesloten wegens het bestaan van een fiscaal geschil tussen de vennootschappen en het ministerie van financiën.

Truck Financiering stond in voor de heropstart van DAF Trucks. Hier werd de oorspronkelijke investering van het Vlaamse gewest eveneens terugbetaald. Deze vennootschap kan weldra definitief worden vereffend.

Demico is in vereffening en in handen van een vereffenaar. Hier loopt een rechtsprocedure tegen de Federale Overheid wegens het niet betalen van de facturen van Demico. Deze vereffening wordt open gehouden omdat de kans groot is dat de federale overheid deze facturen toch zal moeten betalen, te vermeerderen met boeten en intresten. Het Vlaamse Gewest zou ongeveer 2,5 miljoen euro kunnen recupereren.

Los van de bovenvermelde strategische functies, is PMV ook verantwoordelijk voor :

- het tijdelijk aanhouden van GIMV-aandelen, met de bedoeling om ze te gepaste tijde aan de markt aan te bieden en de opbrengsten ervan te gebruiken ter versterking van het eigen vermogen van PMV;
- het fungeren als tijdelijke opvangstructuur van de door Gimvindus gefilialiseerde vennootschappen “NV Staal Vlaanderen en NV Textiel Vlaanderen”, met als taak toe te zien op de valorisatie van deze vennootschappen.

De beheersovereenkomst

Een belangrijke stap die nog moet worden gezet in 2002 is het ontwerpen van een beheersovereenkomst tussen PMV en het Vlaamse Gewest waarbij de modaliteiten worden vastgelegd bij de uitvoering van eerder genoemde strategische functies. De beheersovereenkomst(en) zal (zullen) inderdaad moeten aangeven op welke manier PMV in de toekomst zal worden vergoed voor de opdrachten die zij van de Vlaamse regering ontvangt. Zonder vergoeding voor het leveren van diensten zijn er enkel kosten en geen opbrengsten.

PMV werkt in opdracht van de Vlaamse regering, maar heeft ook een bepaalde mate van autonomie bij de uitvoering van die opdrachten. In de beheersovereenkomst moet duidelijk worden aangegeven welke de relatie is tussen de Vlaamse regering als opdrachtgever enerzijds en de raad van bestuur van PMV als hoogste besluitvormingsorgaan van PMV anderzijds. De beheersovereenkomst zal uiteindelijk aangeven hoe het besluitvormingsproces moet verlopen en welke de beleidsruimte is waarover PMV kan beschikken. Dit zowel binnen het algemene beleidskader zoals dat decretaal is vastgesteld als binnen het bijzondere beleidskader zoals dat binnen de beleidsdomeinen op regeringsniveau wordt ingevuld.

Besluit

Uit het bovenstaande valt de belangrijke rol af te leiden die toegekend werd aan PMV als instrument voor de uitvoering van het economisch overheidsinitiatief in de breedste zin van het woord. In de maatschappelijke doelstellingen van PMV is geen bedrijfseconomische rendementseis opgenomen. Dat is ook niet mogelijk omdat de functies van de vennootschap zich niet alleen in het zuiver economische domein bevinden maar tevens deel uitmaken van bredere maatschappelijke projecten, waaraan niet steeds een bedrijfseconomische rendementseis kan worden opgelegd. Wel moet per activiteit in de toekomst worden vastgesteld of er specifieke rendementseisen kunnen en moeten worden gesteld.

De actieradius van PMV is in eerste instantie het Vlaamse Gewest, en daar waar het gaat om internationale initiatieven moet de positieve en duurzame invloed op de Vlaamse economie worden aangetoond.

Uit de strategische functies volgt dat PMV zich op een aantal gebieden van het economisch overheidsinitiatief zal moeten profileren. Daarnaast zal ook een aantal accenten moeten worden gelegd, daar waar het gaat om de inhoud van de doelgebieden zelf. Maar als PMV projecten uitvoert in opdracht van de Vlaamse regering, dan zullen die zich in een aantal gevallen situeren in nieuwe beleidsdomeinen. Dat betekent dat er ook een visie moet worden ontwikkeld vanuit de praktijk die ondersteunend kan zijn bij de beleidsvoorbereiding van de opdrachtgevende overheid. Het betekent ook dat PMV zich op een aantal beleidsdomeinen en voor een aantal ondernemingsvormen moet specialiseren om haar taak goed te kunnen vervullen.

De accenten die uiteindelijk moeten worden gelegd en de prioriteiten die moeten worden gekozen zullen voortdurend moeten worden afgestemd op het regeringsbeleid en door de raad van bestuur van PMV regelmatig worden geëvalueerd. In dat verband moet ook aandacht worden geschonken aan een exit strategie, daar waar de overheidsrol afneemt of overdracht naar de privé-sector tot de mogelijkheden behoort.

Dit alles leidt ertoe dat PMV op weg is om een belangrijke rol te gaan spelen bij de uitvoering van het Vlaams economisch overheidsbeleid en een stevige pijler kan worden voor een actief werkend overheidsinstrumentarium.

Staal Vlaanderen verkoopt activa voor het terugbetalen van de bankschuld

Historiek

In uitvoering van het vereffeningsscenario van Gimvindus, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 1 december, heeft Gimvindus op 21 mei 2001 twee gespecialiseerde dochtermaatschappijen, Staal Vlaanderen NV en Textiel Vlaanderen NV opgericht met een minimum kapitaal. Op 20 juni 2001 werden de respectievelijke activa en passiva overgedragen aan beide dochters en op 19 december 2001 vond de overdracht aan PMV n.v. plaats.

Staal Vlaanderen werd opgericht om de staalbelangen van de Vlaamse overheid te groeperen, niet alleen om ze doelmatig te beheren maar ook om ze optimaal te gelde te maken zonder evenwel de markt te verstoren.

De voornaamste activa bestonden toen uit:

- een belang van 27,8 percent in Sidmar n.v. Gent, naast de Arbed staalgroep uit Luxemburg;
- een belang van 50 percent in Finindus n.v., naast Sidmar n.v., met als voornaamste deelnemingen directe en indirecte participaties in onder meer ALZ, producent van roestvrij staal in Genk, Sidcenter, het coördinatiecentrum van Sidmar, de Sidmar - StahlWerke Bremen – Steel Service Centra en Telindus n.v.;
- een in november 2004 te verwachten inkomst ten gevolge van een bijbetaling op een voorschot op een vervroegde terugkoop van niet-stemgerechtigde aandelen in Sidmar, uitgegeven in 1984.

Met een kleine raad van bestuur en een beperkt personeelskader werd gestreefd om de activa aan te wenden voor de volgende doeleinden:

- het positief meewerken aan de integratie van de Vlaamse staalbedrijven in de op handen zijnde fusie tussen Arbed, Usinor en Aceralia, waardoor veruit de grootste staalgroep ter wereld tot stand kwam. Door het omzetten van de participatie van Staal Vlaanderen in Sidmar en ALZ in aandelen van de nieuw fusievennootschap Arcelor verkreeg Staal Vlaanderen een belangrijke participatie van 4,3 percent in deze groep;
- het aflossen in december 2003 van Gimvindus overgenomen bankschuld van 157 miljoen euro, wat uitsluitend moest gebeuren door het deels valoriseren van de activa;
- het optimaal opvolgen en actief beheren van alle directe en indirecte participaties en vorderingen, om die onder de meest gunstige voorwaarden en binnen een redelijke termijn te gelde te maken.

De opbrengst van de realisatie van het actief zou, na terugbetaling van de bankschulden, terugvloeien naar de Vlaamse overheid, en is in principe bestemd voor het realiseren van PPS projecten.

Opbouw van het oorspronkelijk aandeel in Arcelor

Bij de oprichting ging de meeste aandacht naar de aangekondigde fusie tussen de staalbedrijven Arbed, Usinor en Aceralia en naar het toezien dat de beginselen die aan de grondslag lagen van de vroeger reeds besliste integratie van de Vlaamse staalondernemingen in de Arbed groep, zouden worden doorgetrokken in de grote fusie operatie.

Voor het omzetten van de participatie in Sidmar in een participatie in de nieuwe fusievennootschap Arbed-Aceralia-Usinor, het latere Arcelor, werd uitgegaan van het reeds bestaande akkoord over de ruilverhouding tussen de Sidmar en Arbed aandelen. In april 2000 was reeds een akkoord bereikt tussen Gimvindus en Arbed om 1 Sidmar aandeel te ruilen voor 2,4 Arbed aandelen. Bijgevolg zouden de 650.695 Sidmar aandelen in het bezit van Gimvindus omgezet worden in 1.561.668 Arbed-aandelen.

Initieel werd de ruilvoet tussen de Arbed en Arcelor aandelen vastgelegd op 1 tegen 10 zodat de participatie van Gimvindus in Sidmar 15.616.680 Arcelor-aandelen zou opleveren. In laatste instantie werd de ruilverhouding van de Arbed- aandelen, op aandringen van Aceralia, nog verbeterd naar 4 tegen 43, wat neerkomt op een toename van 7,5 percent. Hoewel Staal Vlaanderen op dat ogenblik nog geen Arbed aandelen bezat, werd toch bekomen dat deze ruilverhouding ook zou gelden voor Staal Vlaanderen zodat Staal Vlaanderen uiteindelijk 16.787.931 Arcelor aandelen verkreeg voor haar participatie in Sidmar.

Voor de ruil van de indirecte participatie van Gimvindus via Finindus in ALZ waren alleen de principes vastgelegd en moesten de details nog worden uitgewerkt. Na uitvoerige besprekingen werden de ALZ - aandelen in bezit van Finindus uitgekeerd aan haar aandeelhouders door middel van een kapitaalvermindering. Zo verkreeg Staal Vlaanderen 12,5 percent van de ALZ-aandelen. Dit aandelenpakket werd geruild voor een aantal Arcelor aandelen die de Sidmargroep had verkregen voor het omzetten van haar Aceralia- participatie in Arcelor – aandelen. Daarbij werd ook bekomen dat de ruilvoet eveneens werd gecorrigeerd met de verbeterde Arbed-ruilvoet, zodat Staal Vlaanderen uiteindelijk 3.719.500 aandelen Arcelor-aandelen bekwam voor haar belang in ALZ.

In totaal verkreeg Staal Vlaanderen aldus 20.507.431 Arcelor - aandelen of 4,3 percent van het initiële aantal aandelen.

Vanaf 18 februari 2002 werd Arcelor voor de eerste maal op Euronext genoteerd aan 13,65 euro.

Afdekking van de schuldpositie

Het veiligstellen van het terugbetalen op 20 december 2003 van de van Gimvindus overgenomen bankschuld van 157 miljoen euro is de prioritaire doelstelling van Staal Vlaanderen. Om de terugbetaling van de bankschuld op de vervaldag te garanderen werd, kort na de initiële notering van het Arcelor aandeel, een zero cost collar afgesloten op 11,7 miljoen Arcelor aandelen. Door het kopen van 11,7 miljoen put opties en het tegelijkertijd verkopen van 11,7 miljoen call opties heeft Staal Vlaanderen de quasi zekerheid de bankschuld te kunnen afbetalen op de vervaldag door het verkopen van 11,7 miljoen Arcelor aandelen en dit ongezien de beurskoers. Aldus werd het vermijden van risico gekoppeld aan het nastreven van zekerheid.

Valorisatie en verhoging van de beschikbare liquiditeiten

Besloten werd de resterende Arcelor aandelen optimaal te verkopen. Omdat de beste politiek tegen koersdaling een verkoop is met het risicoloos herbeleggen van de opbrengst werd er, bij gunstige koersen, beperkt verkocht om de koersvorming niet te beïnvloeden. Slechts uitzonderlijk werden er meer dan 100.000 aandelen per dag verkocht. Op deze wijze werden in de periode van eind mei tot begin juli ruim 1,8 miljoen aandelen verkocht aan een gemiddelde prijs van 15,2 euro per aandeel.

Gelijktijdig werden er ook voor 5 miljoen aandelen callopties op drie maand afgesloten. Dit leverde bij eerste uitgifte ruim 1,7 miljoen euro inkomsten op. Deze callopties hebben het voordeel dat Staal Vlaanderen een rendement haalt uit zijn aandelen bij niet sterk bewegende beurskoersen en dat de aandelen behouden blijven met het oog op een latere verkoop of op het uitgeven van nieuwe opties. Bij sterk stijgende koers behoudt Staal Vlaanderen de opbrengst van de uitgegeven optie en realiseert zij, bij uitoefening ervan, een meerwaarde op de verkochte aandelen.

De directe verkoop van aandelen werd gestopt op het ogenblik dat de koers van het Arcelor-aandeel, onder invloed van de algemene beursmalaise, lager was dan 14 euro, de ondergrens voor Staal Vlaanderen voor de directe verkopen. Verder werden er nog eens extra voor 2 miljoen aandelen callopties uitgeschreven om opbrengsten te genereren.

Het moet worden benadrukt dat Staal Vlaanderen opties niet voor speculatieve doeleinden gebruikt maar wel voor het bekomen van een optimaal rendement in een vooraf duidelijk uitgestippeld verkoopstraject.

Tijdens het tweede kwartaal van 2002 werden er aldus in het totaal voor 7 miljoen aandelen callopties uitgeschreven, met een globale opbrengst van ruim 3,6 miljoen euro.

Gedeeltelijk terugdraaien van de “zero cost collar”

Door de steeds lager wordende beurskoers, rond de 12 euro, verhoogde de kans aanzienlijk dat de put zijde van de zero cost collar zou worden uitgeoefend op de vervaldag. Met dit voor ogen werd met de betrokken tegenpartij besproken wat een vroegtijdig ontbinden van een deel van de zero cost collar kon opleveren bij een directe verkoop van een deel van hiertoe voorziene aandelen. Dit bleek financieel gunstiger dan het blijven wachten tot het eind van 2003 op de opbrengst van de put optie. De collar werd dan gedeeltelijk ontbonden ten belope

van 4 miljoen aandelen. Dit leverde ongeveer 54 miljoen euro aan liquide middelen op die rente genereert in afwachting van de schuldafflossing.

Door deze diverse verkopen is de participatie van Staal Vlaanderen in Arcelor gedaald tot 2,77 percent.

Naar verwachting zal Staal Vlaanderen eind 2002 100 miljoen euro aan liquide middelen bezitten zodat twee derde van de af te betalen bankschuld dan reeds gedekt is.

Finindus

Staal Vlaanderen en Sidmar, de beide aandeelhouders van Finindus, hebben tijdens 2002, in gezamenlijk overleg hun strategie verder gezet om zich terug te trekken uit hun dochteronderneming Finindus en haar dochter Sidinvest door verder te desinvesteren.

Zo werd Brussimmo, een vastgoedmaatschappij, verkocht na eerst de onroerende goederen van de Sidmar groep te hebben ingebracht in een dochter van Sidinvest om de controle te kunnen houden over deze gebouwen.

Momenteel wordt er volop onderhandeld over de uittredingsvoorwaarden van Staal Vlaanderen uit Finindus.

De afrekening 2004

In het kader van de financiële herstructurering van de Belgische staalindustrie heeft de toenmalige Nationale Maatschappij voor de Nationale Sectoren, NMNS, in 1984 839.467 niet stemgerechtigde aandelen in Sidmar onderschreven. Deze niet stemgerechtigde aandelen behoren tot de activa van Staal Vlaanderen. Als deze aandelen niet zijn teruggekocht voor 16 oktober 2004 worden deze aandelen stemgerechtigd. In 1992 werden deze aandelen vervroegd door Sidmar ingekocht middels betaling van een voorschot van 4.197.335.000 BEF.

Momenteel voert Staal Vlaanderen besprekingen met Sidmar en Arcelor over het nog verschuldigde bedrag op deze aandelen. Deze door de Europese Commissie goed te keuren afrekening dient tot stand te komen tegen oktober 2004.

Verdere perspectieven

Tot nader order streeft Staal Vlaanderen naar het aanhouden van 2,5 percent van de Arceloraandelen, niet alleen omdat dit de intern voorziene drempel is inzake de meldingsplicht maar ook omdat dit de drempel is die Staal Vlaanderen moet nastreven om erkend te worden als stabiele aandeelhouder.

De verkoop van aandelen door Staal Vlaanderen maakt het wellicht gemakkelijker om bijkomende Arcelor- aandelen te bekomen voor de afrekening van het nog verschuldigde saldo op de niet stemgerechtigde aandelen en voor de verkoop van haar participatie in Finindus. De huidige afbouw van het aandeel van Staal Vlaanderen in Arcelor neemt immers de vrees weg dat de Vlaamse overheid een groot aandeelhouderschap in Arcelor nastreeft.

Voor zowel, wat de verkoop van haar participatie in Finindus als wat de afrekening van de niet stemgerechtigde aandelen betreft, heeft Staal Vlaanderen zich steeds bereid getoond zich geheel of gedeeltelijk te laten vergoeden door Arcelor – aandelen, ongeacht het feit dat het hier uiteindelijk gaat om kasgeld dat in 1984 werd geïnvesteerd tegen niet-stemgerechtigde aandelen. Hierbij werden dan wel de standpunten overgenomen van de vroegere regeringen.

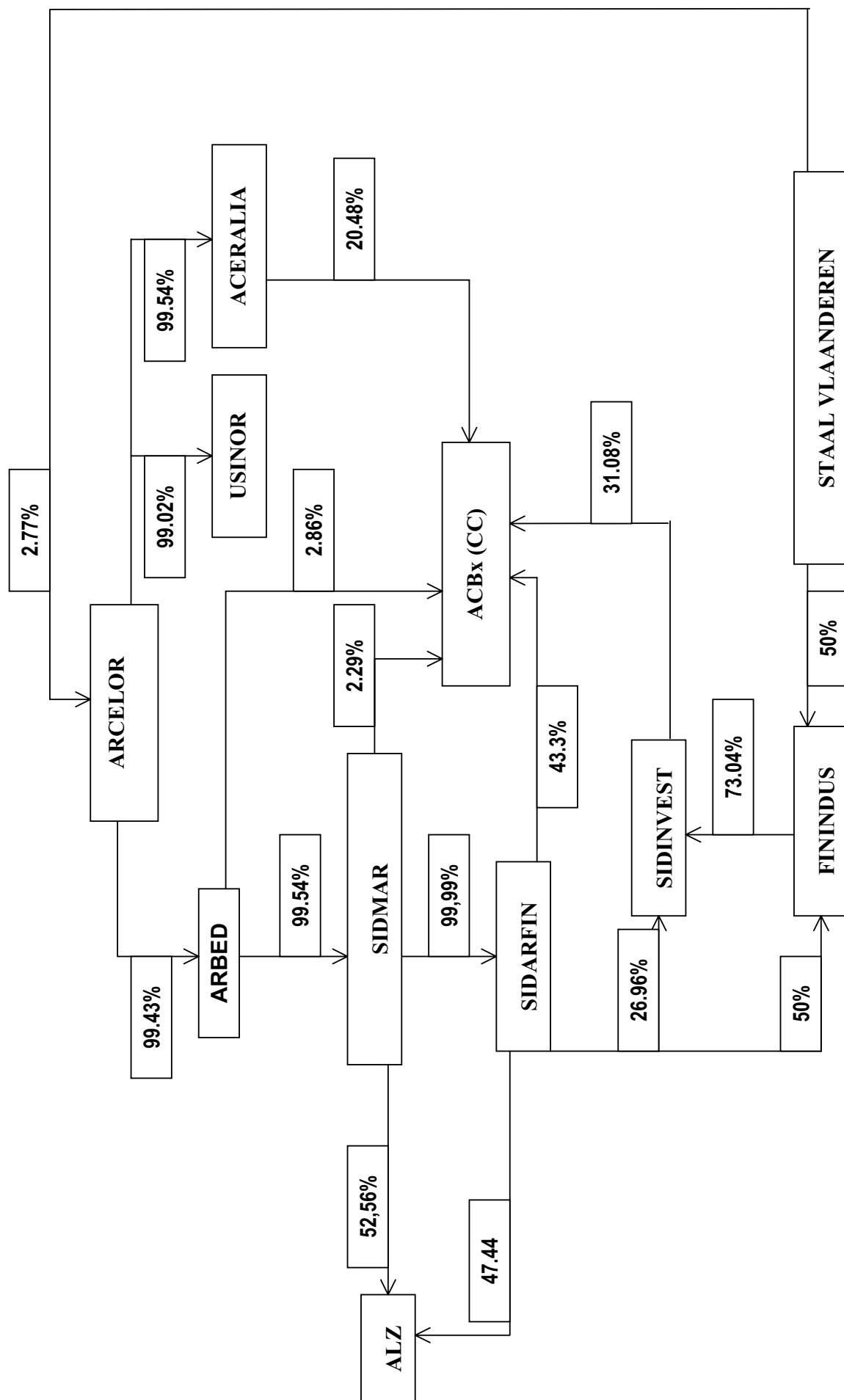
Op termijn zouden dan ook deze aandelen kunnen worden verkocht zonder marktverstoring op te treden. Potentieel gaat het hier om een relatief belangrijk bijkomend bedrag dat met grote omzichtigheid en met aandacht voor de beursevolutie en het marktgedrag moet worden aangehouden en worden verkocht op termijn.

Research en development

In het kader van de herstructurering binnen Arcelor en het opgaan van de Vlaamse staalondernemingen in een groter geheel, kan worden verwacht dat uit overwegingen van synergie bepaalde activiteiten zullen geconcentreerd, verplaatst of afgebouwd worden. Gelet op de sterke uitgangspositie en de grotere tendens tot centralisatie van de Franse component van de fusie, viel te vrezen dat de onderzoeksinspanningen in Vlaanderen onvoldoende of geen toekomstkansen meer zouden krijgen binnen Arcelor.

Daarom heeft Staal Vlaanderen, in samenspraak met de Vlaamse onderzoeksverantwoordelijken binnen de groep, met de universiteiten en de wetenschappelijke instellingen, geprobeerd een visie en een consensus uit te bouwen rond het behoud van een betekenisvol onderzoekscentrum, gebouwd rond ondermeer het Onderzoekscentrum voor Aanwending van Staal (OCAS), het Centre de Recherche Métallurgique (CRM) en de universiteiten en dit met actieve steun vanuit de Vlaamse overheid, ondermeer vanuit het IWT.

Er werd reeds bekomen dat de Vlaamse component, OCAS, vandaag integraal deel uitmaakt van de onderzoeksstrategie van Arcelor zodat de perspectieven voor een gunstige ontwikkeling alleszins reeds voorhanden zijn.

Textiel Vlaanderen herschikt haar portefeuille met het oog op verkoop

Historiek

Gimvindus heeft Textiel Vlaanderen opgericht op 21 mei 2001 met een minimumkapitaal en op 20 juni 2001 heeft Gimvindus quasi al haar aandelen en alle vorderingen in de textielsector ingebracht. Hierin was ook de participatie LB Capital n.v. begrepen. De participatie van Fortis Private Equity in LB Capital werd door Textiel Vlaanderen teruggekocht met de bedoeling om LB Capital n.v. op korte termijn te integreren. Wat inmiddels is gerealiseerd.

Gimvindus heeft ook een deel van haar achtergestelde schuld aan het Vlaamse gewest ten belope van 16,7 miljoen euro overgedragen aan Textiel Vlaanderen.

Volgens de beheersovereenkomst moet deze schuld worden terugbetaald in functie van de ontvangsten van de vennootschap. Voor Textiel Vlaanderen begint de terugbetaling in 2005. De honorering van de schuld zal afhangen van de samenstelling en rendement van de textielportefeuille bij verkoop. Daarom heeft Textiel Vlaanderen als voornaamste opdracht haar portefeuille te stroomlijnen en te dynamiseren met het oog op realisatie in 2005.

Bij oprichting bedroeg het balanstotaal circa 41 miljoen euro.

Op 13 juli 2001 heeft de Vlaamse regering Gimvindus gelast Textiel Vlaanderen over te dragen aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen n.v. wat daadwerkelijk gebeurde op 19 december 2001.

Doelstellingen van Textiel Vlaanderen n.v.

De opdracht van Textiel Vlaanderen bestaat in het opbouwen van een aantrekkelijke portefeuille over een periode van ongeveer 3 jaar met het oog op de verkoop van haar aandelen aan een financiële investeerder.

Ter uitvoering van deze specifieke opdracht focust de Raad van Bestuur van Textiel Vlaanderen zich op het creëren van waarde voor de aandeelhouders en dit op drie specifieke manieren.

- het stroomlijnen van de portefeuille door het initiëren van samenwerkingsverbanden tussen combinaties van bedrijven in eenzelfde niche die ofwel commercieel ofwel qua upgrading van producten een bijzondere toegevoegde waarde betekenen voor het nieuwe geheel;
- het zetten van de nodige stappen in het herdefiniëren of herstructureren van bedrijven met het oog op het behoud van hun aantrekkingskracht voor potentiële kopers;
- het bestuderen van nieuwe mogelijkheden en opportuniteiten die door middel van hun specifieke technologische knowhow een extra groeiimpuls kunnen geven aan een aantal van haar participaties. Textiel Vlaanderen is ervan overtuigd dat deze nieuwe opportuniteiten een meer globale waarde kunnen toevoegen aan de ganse portefeuille bovenop de effecten van de stroomlijning en herdefiniëring van activiteiten.

Om deze doelstellingen financieel mogelijk te maken, maakt Textiel Vlaanderen gebruik van alle mogelijkheden qua exit op participatieniveau en wordt de portefeuille waar mogelijk liquide gemaakt. Deze liquiditeiten aangevuld met de gerealiseerde winst en de beginliquiditeit maken echter dat Textiel Vlaanderen n.v. te weinig financiële middelen heeft om deze strategie uit te werken.

De portefeuille

Textiel Vlaanderen participeert in zes textielgroepen.

De hoofdactiviteit van twee groepen bestaat voornamelijk uit loonveredeling en of coating van garens en geweven doek mits toepassing van chemische procédés.

Beide groepen willen de chemische knowhow beter valoriseren door het creëren van eigen eindproducten of door diversificatie.

Zo werden projecten geïnitieerd en uitgevoerd houdende het specifiek veredelen van polyestergarens, de extrusie van basalt ter verkrijging van uiterst brandwerende vezels, de impregnatie van moleculen in vezels en het volledig aanbekleden van autodeuren. Deze opsomming is niet limitatief.

De vier overige groepen zijn geïntegreerd, d.w.z. ze produceren geweven of getufte eindproducten op basis van eigen geproduceerde en veredelde natuurlijke of chemische garens. Het gaat hier om eindproducten in het segment interieurtextiel, tapijten, kledingstoffen en matrastijk in de meest uiteenlopende gamma's. Textiel Vlaanderen begeleidt deze groepen bij het uitbouwen van een mondiale activiteit, product-upgrading, het saneren van overhead door concentratie en productiviteitsinvesteringen wat moet leiden tot hogere rendementen die op hun beurt doorgedreven research moeten toelaten.

De portefeuille van Textiel Vlaanderen bestaat voor het overige uit meestal gewaarborgde leningen en participaties afkomstig van het vroegere textielplan. Hierdoor behoudt Textiel Vlaanderen een globale kijk op en inzicht in de textielactiviteit in Vlaanderen.

Investeringsactiviteit

Textiel Vlaanderen werd opgericht op 21 mei 2001. Op 20 juni 2001 werden in Textiel Vlaanderen de activa en passiva ingebracht wat resulteerde in 8 miljoen euro liquide middelen om de activiteiten op te starten.

Door middel van het genereren van winst voornamelijk afkomstig van het aanrekenen van beheersvergoedingen, intresten op leningen en dividenden en gerealiseerde exits, kon een bedrag worden opgebouwd voor het realiseren van haar doelstellingen.

Vanaf haar oprichting tot 30 september 2002 heeft Textiel Vlaanderen investeringen uitgevoerd en of leningen verstrekt ten bedrage van 11,6 miljoen euro. Textiel Vlaanderen nam voor 1,5 miljoen euro financieringsverbintenissen onder de vorm van kapitaal en of leningen. Dit brengt het bedrag van de investeringsactiviteit op 13,1 miljoen euro.

Over dezelfde periode werden er voor 3,1 miljoen euro liquiditeiten gegenereerd wat de liquide middelen op 11,1 miljoen euro brengt.

De kaspositie is evenwel een evolutief gegeven waar kan verwacht worden dat over de periode van 30 juni 2002 tot 31 december 2002 voldoende liquiditeiten kan worden gegenereerd om de kaspositie in evenwicht te houden.

Op korte termijn is het realisatie potentieel echter beperkt. Dit maakt de liquiditeitspositie van Textiel Vlaanderen momenteel te zwak om verdere investeringsactiviteit te ontplooien en om herstructureringsopties te overwegen.

Gimvindus: de vereffening is quasi rond

Naar aanleiding van het onderzoek over de toekenning en de aanwending van de scheepskredieten gaf het Vlaamse Parlement de Vlaamse regering de aanbeveling om Gimvindus te vereffenen. Op 1 december 2000 nam de Vlaamse regering hiervan akte en hechtte ze haar goedkeuring aan het vereffeningsscenario. In 2001 werden de voorbereidende stappen gezet die nodig waren om de vereffening in 2002 mogelijk te maken. Deze vereffening is quasi afgerond.

Ter herinnering: de stappen gezet in 2001

Op 30 maart 2001 verleende de Vlaamse regering eervol ontslag aan de bestuurders van Gimvindus en stelde zij een nieuwe raad van drie bestuurders samen die met de vereffening belast werd.

Op 4 juli 2001 werd het decreet houdende bepalingen tot herstructurering van Gimvindus NV met 81 stemmen tegen 25 bij 1 onthouding aangenomen door het Vlaamse Parlement. Dit decreet bood de Vlaamse regering de mogelijkheid Gimvindus te vereffenen volgens het door haar op 1 december 2001 aanvaarde scenario. Dit scenario bestond in het overhevelen van de staal- en textielparticipaties in twee dochtervennootschappen, NV Staal Vlaanderen en NV Textiel Vlaanderen en die onder te brengen bij de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Tegelijkertijd werden ook de passiva, zijnde de achtergestelde schuld aan het Vlaamse gewest en de schuld aan het bankenconsortium, in evenredigheid met de activa overgedragen. Gimvindus diende vervolgens de haar resterende activa te verkopen zodat de vennootschap kon worden vereffend.

Op 21 mei 2001 heeft Gimvindus de twee gespecialiseerde dochtermaatschappijen, NV Staal Vlaanderen en NV Textiel Vlaanderen, opgericht met een minimum kapitaal en op 20 juni 2001 werden de respectievelijke activa en de passiva overgedragen.

Gimvindus heeft quasi al haar staalgebonden activa ingebracht in de staaldochtervennootschap NV Staal Vlaanderen. Dit zijn voornamelijk de belangen in Sidmar en Finindus. Hierbij werd de waarde van de Sidmar-aandelen bepaald aan de hand van de toen ingeschatte ruilverhouding tussen de Sidmar en Arbed aandelen, 1 Sidmar voor 2,4 Arbed aandeel, en de waardering van 1 Arbed aandeel aan 100 euro, zijnde de gemiddelde beurskoers in de toen voorbije periode. Tevens werd de schuld van Gimvindus aan het bankenconsortium, 157,8 miljoen euro samen met 195,8 miljoen euro van de achtergestelde schuld aan het Vlaamse gewest overgedragen. Het balanstotaal van Staal Vlaanderen bedroeg op dat ogenblik circa 462 miljoen euro.

Alle aandelen en schuldvorderingen van Gimvindus in de textielsector werden ingebracht in de textieldochtervennootschap, NV Textiel Vlaanderen samen met 16,7 miljoen euro van de achtergestelde schuld aan het Vlaamse gewest. Het balanstotaal beliep toen circa 41 miljoen euro.

In Gimvindus restte er dan nog een achtergestelde schuld aan het Vlaamse Gewest van 69 miljoen euro.

Samen met de overdrachten van de passiva naar de verschillende dochters werden ook de terugbetalingsvoorwaarden van de achtergestelde schuld aan het Vlaamse Gewest aangepast. Hierbij werd uitgegaan van het principe dat de schuld diende te worden terugbetaald in functie van de ontvangsten van de vennootschappen.

Aangezien 2001 het jaar van de herstructurering was diende Gimvindus haar schuld terug te betalen vanaf 2002. Voor de NV Staal Vlaanderen start de terugbetaling na de delging van de bankschuld voorzien in december 2003. Voor de NV Textiel Vlaanderen begint de terugbetaling in 2005 omdat deze vennootschap eerst voldoende middelen en tijd moet krijgen om een interessante portefeuille uit te bouwen. Tevens werd echter voorzien dat de Vlaamse minister bevoegd voor Gimvindus een latere datum voor de terugbetaling kan bepalen indien dit mocht nodig zijn.

Gimvindus diende te beginnen met de verkoop en of vereffening vanaf het ogenblik dat de staal- en textielvennootschappen operationeel waren. Daartoe werd met Gimvindus een beheerscontract afgesloten waarbij zij de opdracht kreeg NV Textiel Vlaanderen en NV Staal Vlaanderen over te dragen aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen en zo snel mogelijk te starten met de verkoop van haar portefeuille. Hierbij moet Gimvindus :

- Werfinvest NV te vereffenen of op te slorpen;
- Novovil NV te vervreemden volgens de instructies van de voor Gimvindus bevoegde minister;
- de lopende subsidieringsopdrachten en de afrekening van de scheepsbouwsteunenveloppe te regelen in een afzonderlijk overeenkomst;
- de rest van de portefeuille, de bestaande geschillen en gerechtelijke procedures proberen te verkopen, in hun geheel of gedeeltelijk, of wel alle aandelen Gimvindus in het bezit van het Vlaamse Gewest te koop aanbieden. Gimvindus zal hiertoe een verkoopprocedure uitwerken die, indien het een verkoop van de participatie Gimvindus betreft, zal voorgesteld worden aan de minister bevoegd over Gimvindus. De voorwaarden van de definitieve verkoop van de participatie Gimvindus daarentegen moeten worden goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De vereffening van Gimvindus dient tegen uiterlijk 31 december 2003 rond te zijn.

Gelet op de bijzonder moeilijke omstandigheden waarin de opdracht tot het vereffenen moet worden uitgevoerd, heeft het Vlaamse gewest aan de drie bestuurders van Gimvindus een gangbare vrijwaring gegeven voor de financiële gevolgen van aanspraken ten aanzien van hen voor fouten. Opzet en bedrog werden evenwel van vrijwaring uitgesloten.

Medio 2001: effectieve start van de vereffening

Op 13 juli 2001 heeft de Vlaamse regering Gimvindus gelast haar vennootschappen NV Staal Vlaanderen en NV Textiel Vlaanderen over te dragen aan de Participatiemaatschappij Vlaanderen. Deze vennootschappen voeren een autonoom beleid sinds midden 2001 en hebben een eigen, beperkte raad van bestuur. NV Textiel Vlaanderen dient haar portefeuille te stroomlijnen en te dynamiseren met het oog op verkoop. NV Staal Vlaanderen moest de afspraken met Arbed over de ruil van de Sidmaraandelen concretiseren en uitvoeren. Verder diende Staal Vlaanderen haar positie in de groep Usinor-Arbed-Aceralia, nu Arcelor te optimaliseren en de Finindus-structuur te vereenvoudigen.

Gimvindus verkocht beide vennootschappen op 19 december 2001 aan PMV waardoor zij een schuldvordering van 146.343.963,66 euro verkreeg ten opzichte van PMV, met name 117.353.400 euro voor Staal Vlaanderen en 28.990.563,66 euro voor Textiel Vlaanderen.

Op 21 december 2001 werd het kapitaal van Gimvindus verminderd door de overdracht van haar vordering op PMV aan het Vlaamse Gewest. Het Vlaamse Gewest verkreeg bijgevolg een schuldvordering ten opzichte van PMV die werd ondergebracht bij VPM met het oog op een kapitaaluitbreiding van PMV.

Op 10 december 2001 besliste de Vlaamse regering om het kapitaal van Gimvindus met 20 miljoen euro te verminderen voor een mogelijke financiering van de opstart van een nieuwe luchtvaartmaatschappij, in opvolging van Sabena in faillissement. Gimvindus stortte dit bedrag op de middelenbegroting van het Vlaamse gewest bij wijze van voorschot op de overeenkomstige kapitaalvermindering die werd uitgevoerd op 21 december 2001. De opbrengst van deze kapitaalsvermindering werd, conform de regeringsbeslissing, doorgestort naar VPM voor een kapitaalsuitbreiding van PMV met hetzelfde bedrag. Volgens de afsprakennota van de Vlaamse regering van 21 december 2001 diende PMV dit bedrag aan te wenden voor het ontwikkelen van luchthavengebonden activiteiten in en rond Zaventem.

Werfinvest NV fuseerde met Gimvindus op 21 december 2001.

In augustus 2001 besliste de raad van bestuur verkennende gesprekken te voeren met de belangrijkste betrokken tegenpartijen alvorens de verkoopprocedure op te starten. De belangrijkste contractuele tegenpartijen werden gevraagd een bod uit te brengen op de onmiddellijke afkoop van hun schuld aan Gimvindus of op het aandeel van Gimvindus in hun gemeenschappelijke participaties. Gimvindus mocht echter geen enkel bod ontvangen zodat de raad van bestuur op 18 december 2001 besloot de openbare verkoopprocedure op te zetten.

Conform de aanbeveling van het Vlaamse Parlement schrijft de beheersovereenkomst van 31 juli 2001 voor dat Gimvindus de verkoop van het geheel zo snel mogelijk moet realiseren en dat ze daartoe een voorstel moet doen aan de bevoegde minister. Op 30 januari werd een voorstel van verkoopprocedure voorgelegd aan de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch overheidsinstrumentarium, die dit goedkeurde op 7 februari 2002 en waarvan de Vlaamse regering op 22 februari in kennis werd gesteld.

De verkoop van de aandelen Gimvindus door het Vlaamse gewest of de verkoop door Gimvindus van bepaalde onderdelen van haar activa zijn, volgens het juridisch advies van het advocatenkantoor Stibbe en Cleary Gottlieb, niet onderworpen aan de wetgeving op de overheidsopdrachten. Bij de verkoop van de aandelen van Gimvindus geldt wel het gelijkheidsprincipe. Dit impliceert dat de mededinging voluit moet kunnen spelen door een passende bekendmaking.

De selectieprocedure startte op 23 februari 2002 met een oproep tot kandidaatstelling gepubliceerd in de financiële pers. Gimvindus heeft zich in deze procedure laten bijstaan door Bank Degroef en het advocatenkantoor Baker & McKenzie.

De selectieprocedure verliep in twee fasen en werd voorafgegaan door een preselectie.

De kandidaten, die op 15 april 2002 een indicatief voorstel hadden ingediend voor de aankoop van het geheel of van bepaalde delen van Gimvindus, hebben - na een grondig onderzoek (due diligence) en na kennis genomen te hebben van de lijst van voorwaarden ("term sheets") - eerst een bindend bod ingediend overeenkomstig de geplande kalender op 14 juni 2002.

Op basis van deze bindende biedingen heeft de raad van bestuur van Gimvindus besloten exclusieve onderhandelingen aan te gaan met de uiteindelijk geselecteerde kandidaten voor het opstellen van gedetailleerde verkoopcontracten.

De selectie van de kandidaat kopers gebeurde ondermeer op basis van volgende elementen:

- de prijs ;
- de betalingsmodaliteiten, met een voorkeur voor een betaling in contanten bij het afsluiten van de overeenkomst ;
- de contractuele voorwaarden zoals opgenomen in de "term sheets" ;

- het voorwerp van de transactie, met dien verstande dat biedingen op activa enkel betrekking kunnen hebben op de vier categorieën tezamen of afzonderlijk en dat indien geboden wordt op alle activa tezamen, de transactie de vorm kan aannemen van een verkoop van de aandelen van de NV Gimvindus. De aangeboden activa waren:
 - de Hol-Chem activa
 - de participatie in Stork-Mec
 - de scheepskredieten
 - de Laeisz-Holt activa
 - twee claims door Gimvindus aangespannen tegen Fortis

De definitief geselecteerde biedingen vertoonden de volgende kenmerken :

- gezamenlijk slaan ze op alle aangeboden activa ;
- de prijzen lagen globaal ongeveer 20 percent onder de boekwaarde van de desbetreffende activa in de boeken van Gimvindus en waarbij de gehanteerde waarderingsregels reeds rekening hielden met een versnelde vereffening. Deze minwaarde kan worden verklaard door het niet homogeen karakter van de te koop gestelde activa, de relatief geringe schaal van de portefeuille kredieten, de complexe juridische context en de illiquide karakter van bepaalde activa. Rekening houdend met het open karakter van de selectieprocedure kan echter worden gesteld dat de biedingen overeenstemmen met de marktvoorwaarden;
- een contante betaling op het moment van de afsluiting van de overeenkomsten ;
- een onmiddellijke en definitieve regeling van de claims tussen Gimvindus en Fortis.

Bij de claims tussen Gimvindus en Fortis werd rekening gehouden met de recente analyses van de advocaten van Gimvindus over de slaagkansen en de te verwachten ontvangsten.

Per 30 september 2002 werden de overeenkomsten met de kandidaat kopers afgesloten. De door Gimvindus ontvangen bedragen en het vrijkomen van de provisie voor de Begemann claim, samen ongeveer 58 miljoen euro, zullen worden besteed aan de vervroegde terugbetaling van de renteloze achtergestelde schuld aan het Vlaamse Gewest.

De Raad van Bestuur, wiens mandaat loopt tot einde 2003, zal zich in de komende periode verder inzetten voor de afbouw en de afwikkeling van de feitelijke vereffening van Gimvindus. Dit houdt ondermeer in:

- de overdracht van Novovil NV naar PMV conform het beheerscontract
- de verdere behartiging van de betwistingen met de fiscale administratie
- de opvolging van de vereffening van de Vlaamse Scheepsbouwmaatschappij
- de opvolging van nog lopende gerechtelijke procedures
- de verkoop van het kantoorgebouw
- informatieverstopping aan het Vlaamse Parlement en het Rekenhof

De afwikkeling van de scheepsbouwsteunenveloppe

Het beschikbaar saldo van de scheepsbouwsteunenveloppe was ontoereikend voor de verdere betoelaging van de vereffening van VSM, bestemd voor de sanering van de vroegere

scheepswerven en de brugpensioenen van de Boelwerf. Ingevolge de lager dan begrootte rentestand en de verhoging van de hoofdelijke bijdrage per bruggepensioneerde wordt het financieringstekort van de VZW "Sociaal Fonds voor de Scheepsherstelling in het Antwerpse Havengebied" op 1,115 miljoen euro geraamd.

Op 22 februari 2002 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de definitieve afrekening van de scheepsbouwsteunenvloppe van Gimvindus en aan de financiering van het Sociaal Fonds voor de scheepsherstelling in het Antwerpse Havengebied. Hierbij kreeg Gimvindus van de Vlaamse regering de opdracht om het tekort op de scheepsbouwsteunenvloppe en het financieringstekort van de vzw "Sociaal Fonds voor de Scheepsherstelling in het Antwerpse Havengebied" te financieren in naam en voor rekening van het Vlaamse gewest. Gimvindus zal deze uitgaven boeken in rekening-courant met Vlaamse gewest en later verrekenen bij de vereffeningsuitkeringen.

² Op basis van artikel 14 van het decreet van 13 juli 1994 op de Vlaamse investeringsvennootschappen, kan de gewestwaarborg verleend worden aan de investeringsvennootschappen en hun gespecialiseerde dochtervennootschappen

De Limburgse Reconversie­maatschappij

Opdracht

De Limburgse Reconversie­maatschappij is een investeringsmaatschappij met de rechtsvorm van een naamloze vennootschap en werd opgericht bij akte van 1 februari 1994 in uitvoering van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen.

Binnen haar decretale opdracht kan LRM niet subsidiërend optreden. Zij kan enkel projecten financieren die een rendement op de ingezette middelen genereren.

De activiteiten van LRM kaderen in de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Vlaamse gewest; m.n. bijdragen tot de vestiging van nieuwe bedrijven, ondersteunen van de expansie van bestaande ondernemingen en het vervullen van een stimulerende functie ten opzichte van het economisch initiatief. Hierbij zal LRM steeds een marktconform rendement nastreven. LRM ziet ook toe op de sociale en milieu-hygiënische verplichtingen voortvloeiend uit de sluiting van de steenkoolmijnen. Daarnaast kan LRM bijzondere opdrachten uitvoeren die haar bij decreet of beslissing van de Vlaamse regering worden toevertrouwd.

LRM als verstrekker van risicokapitaal

LRM heeft zich in enkele jaren tijd ontwikkeld tot één van de grotere verstrekkers van risicodragend vermogen aan ondernemingen in Limburg. Alleen ondernemingen of investeringsprojecten met een substantiële band met Limburg kunnen aanspraak maken op LRM financieringsmiddelen. LRM verschaft risicokapitaal aan zowel kleine en middelgrote bedrijven als grote ondernemingen en dit gedurende elke fase van hun levensloop. Ook project- en vastgoedfinanciering behoren tot de financieringsmogelijkheden. De doelgroepen voor ondernemingsfinanciering zijn: starters en KMO's; groeikapitaal en management buy outs en buy ins.

De belangrijkste selectiecriteria die LRM toepast voor investeringsaanvragen zijn:

- te investeren bedrag door LRM bedraagt meestal tussen 0.1 en 10 miljoen euro;
- het investeringsproject dient goed onderbouwd;
- de onderneming heeft een goede marktpositionering;
- de ondernemingen zijn groeigericht en hebben een sterk management;
- de inbreng van LRM is complementair met andere financieringsvormen zoals bankkredieten;
- geen sectorale voorkeur;
- uitstapmogelijkheid op termijn voor LRM en een duidelijke band met Limburg.

De Limburgse Reconversie­maatschappij heeft zich ook in het afgelopen kalenderjaar opnieuw sterk ingezet om haar investeringsrol in Limburg waar te maken. De groep sloot het boekjaar 2001 af met een geconsolideerde nettowinst van 11,163 miljoen euro. Het eigen vermogen beliep op 31 december 2001 364,537 miljoen euro.

Resultaten van LRM op het gebied van ondernemingsfinanciering

Eind 2002 zal LRM een investeringsportefeuille bezitten van een 30 tal ondernemingen voor een bedrag van ongeveer 55 miljoen euro. Deze verwachtingen zijn lager dan voorzien wegens de dalende trend van het aantal ondernemingsinvesteringen en het uitstellen of het annuleren van een aantal concrete investeringsaanvragen.

Anderzijds wordt een toename vastgesteld van het aantal financieringsvragen van ondernemingen in moeilijkheden. Alhoewel dergelijke dossiers in principe niet worden uitgesloten, mits een bewezen toekomstpotentieel, is het zo dat in 2002 hier een grote selectiviteit werd op toegepast. LRM heeft tot op heden nog niet in dergelijke “turn-around dossiers” geïnvesteerd.

De in 2001 gestarte formule van KMO-financiering via een geëigende financierings- en projectaanpak is een succes gebleken en voldoet aan een grote behoefte. De krachtlijnen van deze investeringsaanpak zijn een nauwe samenwerking tussen financier en de KMO (begeleiding, professionalisering van financiële informatie en rapportering; kortom een intensieve peterschapsformule met respect evenwel voor het autonome management van de onderneming) gekoppeld aan het verstrekken van kapitaalmiddelen aan marktvoorwaarden. De portefeuille van deze ondernemingen neemt momenteel het sterkst toe. Ook andere investeringsmaatschappijen vertonen momenteel een hernieuwde interesse voor dit segment.

De kwaliteit van de investeringsdossiers, een gepaste risicospreiding en het respecteren van marktconforme rendementseisen blijven de eerste toetssteen bij het onderzoeken van investeringsmogelijkheden en primeren boven het investeringsritme.

Hierbij dient te worden vermeld dat de investeringsportefeuille van LRM, ook in de huidige minder gunstige economische conjunctuur, volgens de richtlijnen van de European Venture Capital Association nog steeds een latente meerwaarde inhoudt. Sedert de eerste beheersovereenkomst van LRM diende geen enkele investering afgeboekt te worden.

Overzicht van de Investerings in ondernemingen sinds 2000

- Added Logistics: LRM droeg bij tot de realisatie van een belangrijk investeringsprogramma voor de aankoop van tankcontainers en tankchassis.
- Ambiorix nv: LRM zorgde voor een actieve begeleiding en managementondersteuning bij overname van het bedrijf door het management.
- AnaXis nv: LRM begeleidde het MBO-project en droeg mede bij tot het verschaffen van risicodragend kapitaal.
- A&SAP Goup nv: LRM onderschreef een kapitaalverhoging teneinde de groep toe te laten haar ambitieuze groeiplannen te realiseren.
- Bio-Racing Holding nv: LRM verstrekke een achtergestelde lening met warranten voor de financiering van de internationale expansie, daarnaast werd samen met het management het bedrijfsplan opgesteld en een optimale financieringsstructuur werd uitgewerkt.
- Cara4data Group nv: een gezamenlijke investering van LRM met een risicokapitaalfonds maakte een management buy-out mogelijk.
- Cegeka nv: LRM investeerde door middel van een kapitaalverhoging. Hierdoor kreeg de projectontwikkeling en de uitbouw van de commerciële dienst van de groep een belangrijke stimulans.

- Conveyors Services Genk nv: LRM werkte mee aan een projectfinanciering die past in de strategie van Ford om haar toeleveranciers bij hechte partnerschappen te betrekken. Daarnaast verzorgde LRM een belangrijke bijdrage in de financiële analyses en de uitgebreide juridische onderhandelingen voor het pay-go production contract.
- Di Legno Interiors nv: LRM stond het managementteam bij in de uitwerking van het business plan en het uitwerken van de optimale financiering bestaande uit een deel bankfinanciering en een inbreng van risicokapitaal door LRM. Nadien werd een tweede financiering doorgevoerd om de snelle groei te ondersteunen.
- Euroterminal Genk Invest nv: LRM investeerde in de spoorwegterminal in het kader van het Hermes project. Het beheer gebeurt door LRM, samen met TRW, een dochtermaatschappij van de NMBS.
- Interlin Invest nv: samen met een bankconsortium zorgde LRM voor bijkomend risicokapitaal. Hierdoor werd een meer op corporate governance gestoeld beleid mogelijk gemaakt.
- Johan Nicolaï nv: LRM investeerde in een project om nieuwe appels- en perenrassen te ontwikkelen.
- Manuservices nv: LRM zorgde mede voor bijkomend risicokapitaal en werkte nauw met de onderneming samen teneinde de administratieve en juridische aspecten, verbonden aan het investeringsproject mee uit te werken en een optimale financiering te bewerkstelligen.
- Prato Services nv: een achtergestelde lening werd door LRM verstrekt voor de financiering van de groei.
- Roam Chemie nv: risicokapitaal werd verstrekt om het globale investeringsproject mede mogelijk te maken. Verder verleende LRM assistentie bij de analyse en het structureren van de overname en bij de bijhorende onderhandelingen over de bankfinanciering.
- Scania Noliko International nv: LRM vormde samen met het management en een investeringsfonds een overnameholding. Naast de coördinatie van de onderhandelingen en de juridische en financiële uitwerking van de transactie, werkte LRM mee aan het opsporen van een mede-investeerder.
- Spin-Group nv: LRM onderschreef mede een kapitaalverhoging van de groep met het oog op de financiering van een expansieproject.
- Value Retail: is een hoogwaardig outlet merkendorp op de voormalige mijnsite te Eisden. LRM verschaftte risicodragend kapitaal in het syndicaat van investeerders en was nauw betrokken bij de projectvoorbereidingen op administratief en technisch vlak.
- BRT-Kopal: LRM droeg bij tot de financiering van een nieuwe vestiging in Maasmechelen.
- Nesa: management buy-out financiering van een metaalverwerkende onderneming.
- SummitEngeneering: LRM zorgde voor startersfinanciering in de sector van hoogwaardige audio-apparatuur.
- JMC: LRM droeg bij tot expansiefinanciering voor een metaalverwerkende onderneming.
- Doxis: startersfinanciering in de sector verlichting.

LRM als projectontwikkelaar

De sanering van de mijnterreinen en het uitwerken van een sloopprogramma voor oude onbruikbare mijnbouwinstallaties is een belangrijke opdracht van LRM. Inmiddels wordt vooral gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe bestemmingen voor de gesaneerde mijnterreinen.

500 ha voormalige mijnterreinen werden reeds volledig gesaneerd en herbestemd als natuurontwikkelingsgebied. De gronden werden overgedragen aan AMINAL en natuurverenigingen. 185 ha werden ontwikkeld als bedrijventerreinen. De nv Mijnen, een dochtermaatschappij van LRM, beheert nu nog 545 ha, waarvan nog 380 ha kunnen worden verkocht. Voor 160 ha ontwikkeld LRM, als projectmaatschappij, initiatieven die een duurzame herbestemming beogen.

- Project Maasmechelen – Site Eisdén

De site Eisdén is een uitbreidingsgebied voor stedelijke functies met een oppervlakte van meer dan 40 ha. In de periode 2000-2002 werd in het gebied een eerste ontwikkelingsfase afgerond, het project Value Retail (> 15.000 m² verkoopsoppervlakte) en het project Euroscoop (bioscoopcomplex met 12 zalen). LRM is financier en opdrachtgever voor de infrastructurele en stedenbouwkundige inrichtingswerken in en rond deze locatie.

De verdere ontwikkeling van het gebied dient bekeken te worden in samenhang met de relevante aangrenzende gebieden (Park Hoge Kempen, Terreinen Scottisch & Newcastle, Gemeente Dilsen-Stokkem en gemeente Maasmechelen).

Doelstelling voor 2003 is de ontwikkeling van een strategische ontwikkelingsvisie.

- Project Winterslag - Hermes

Het logistiek bedrijventerrein Hermes is gelegen langs het goederenstation van Winterslag. LRM beoogt dit voor logistieke activiteiten strategisch gelegen terrein in de markt aan te bieden aan grotere investeerders, aangezien het op dit moment één van de enige plaatsen in Limburg is waar nog een terrein van meer dan 10 ha in één aaneensluitend geheel kan worden aangeboden. Het bedrijventerrein werd dan ook praktisch helemaal verkocht aan geïnteresseerde bedrijven uit de logistieke sector.

Hier moet nog een investering gebeuren voor een kleine ontsluitingsweg.

- Project Waterschei – Hoogwaardig Bedrijvenpark

Deze site is volledig gesaneerd en LRM voerde een haalbaarheidsstudie uit om dit terrein te ontwikkelen als een hoogwaardig bedrijvenpark met een Europese uitstraling.

In de periode augustus 2001 tot en met mei 2002 werkte een consultant aan de bepaling van een concept voor de ontwikkeling van de site te Waterschei. Rekening houdende met het brede ontwikkelingspotentieel van de terreinen werden meerdere opties, waaronder een hoogwaardig bedrijvenpark, aangereikt.

LRM zal verder onderzoeken hoe in samenwerking met de Stad Genk en op basis van de beschikbare informatie een strategische ontwikkelingsvisie kan worden ontwikkeld.

Doelstelling voor 2003 is om op basis van deze strategische ontwikkelingsvisie een werkdocument te ontwikkelen en de eerste projecten te initiëren.

Buiten het omvormen van voormalige mijnterreinen tot bedrijventerreinen investeert LRM ook in het ontwikkelen van strategische sites tot bedrijventerreinen voor zover deze terreinen op termijn een rendement voor LRM genereren.

- Project Research Campus Hasselt NV

Samen met het Autonoom Gemeentebedrijf en GOM-Limburg, richtte LRM een vennootschap RCH NV, op voor de realisatie van hoogwaardig uitgeruste gebouwen voor technologische bedrijven. LRM staat mee in voor de financiële haalbaarheidsstudie, de structurering van de overeenkomst en de werfopvolging.

De bouw van een eerste kantoorgebouw van 15.000 m² op de Philips-Campus te Hasselt werd inmiddels gerealiseerd. Het gebouw wordt voor 60 percent verhuurd aan Philips. Inmiddels werd een tweede huurder, Kluwer-Fiscalc, voor ca 2.000 m² aangetrokken en wordt er met een aantal geïnteresseerden verder onderhandeld.

Mogelijke toekomstige projecten zijn de verdere modernisering van de Philips Campus (ca. 20 ha) op basis van een masterplan, momenteel in uitwerking. In dit kader worden er door de Stad Hasselt onderhandelingen gevoerd met Philips omtrent het terug verwerven van de aan Philips in opstal gegeven terreinen.

Doelstelling voor 2003 is de volledige verhuring van het bestaande gebouw en de teruggave van een deel van de Philips-terreinen aan het Autonoom Gemeentebedrijf van de Stad Hasselt.

- Project Bedrijventerrein Brustum

Na het sluiten van de militaire basis te Brustum besliste het stadsbestuur een gedeelte ervan te ontwikkelen als bedrijventerrein. Naast de ontwikkeling van het lokaal bedrijventerrein door het stadsbestuur, zorgt LRM, samen met de GOM, voor de ontwikkeling van het regionaal gedeelte van het bedrijventerrein. Hiervoor werd de vennootschap BIP NV opgericht.

Wegens problemen met vergunningen (opstellen ruimtelijk uitvoeringsplan, MER-studie voor de ontbossing) was het tot en met september 2002 onmogelijk de gronden te commercialiseren. Inmiddels werd de MER-studie voor conformverklaring ingediend. Hierna kan de inrichting van de terreinen (ontbossing, nivelleren, ...) worden aangevat.

In 2003 zullen de eerste verkopen worden gerealiseerd. BIP NV mikt op een jaarlijkse verkoop van 6 ha per jaar.

- Project Balim (Lommel)

NV Mijnen wenst ca 245 ha gesaneerde, momenteel in uitvoering en tot industrieterrein ontwikkelbare gronden, aan te kopen. Deze gronden zijn eigendom van de vennootschap NV Balim, een volle dochter van NV Recticel. Op de betreffende gronden waren voorheen o.m. de PRB fabrieken en opslagplaatsen gevestigd.

In 2002 werd door LRM de mogelijkheid onderzocht om NV Balim onder de vorm van een aandelentransactie te verwerven. Deze piste werd omwille van de binnen NV Balim aanwezige spanningen verlaten. Inmiddels werd een scenario uitgewerkt voor een transactie van de activa waarover een mondeling principe-akkoord met NV Balim werd bereikt.

Gedurende de laatste maanden van 2002 zal door een extern consultant een milieu due diligence worden uitgevoerd met betrekking tot het saneringsdossier.

Naar verwachting kan eind 2002 - begin 2003 een verkoopovereenkomst worden gesloten waarna de gesaneerde terreinen kunnen worden aangekocht.

- Project Bilzen – Industriezone Genk-Zuid 2

Aansluitend aan de Taunusweg heeft de stad Bilzen een industriezone voor gemengd regionaal bedrijvenpark in ontwikkeling. Het betreffende BPA werd goedgekeurd bij MB van 10 februari 2000. LRM is met de stad in onderhandeling betreffende de aankoop van de gronden, voor of na de aanleg van de infrastructuur en wenst hier 50 ha bedrijventerreinen te ontwikkelen.

In 2003 zal een definitieve samenwerkingsovereenkomst met de Stad Bilzen worden ondertekend en zal LRM starten met de voorbereiding en uitvoering van de infrastructuurwerken.

- Project : Life Sciences Development Campus (afgekort : LSDC)

LRM onderzoekt de mogelijke oprichting van een vennootschap voor het aankopen, verkopen, huren, verhuren, leasen, verkavelen, ruilen, doen bouwen, doen verbouwen, inrichten, uitbaten, en ter beschikking stellen van ruimten op het grondgebied van de Stad Hasselt voor bedrijven actief in de sfeer van de bio-wetenschappen.

De groeiende sector van de levenswetenschappen is in de provincie Limburg nauwelijks vertegenwoordigd. Nochtans is de provincie Limburg strategisch gelegen tussen twee gebieden die zich op dit vlak sterk ontwikkelen, m.n. de as Gent-Brussel-Leuven enerzijds en de driehoek Maastricht-Aken-Luik anderzijds.

LRM onderzoekt momenteel in welke mate er jonge bedrijven in de levenswetenschappen naar Limburg kunnen worden aangetrokken door :

- het te huur aanbieden van gespecialiseerde labo- en productieruimten, voorzien van faciliteiten die specifiek in de levenswetenschappen worden gebruikt;
- het aanbieden van ondersteunende diensten verbonden aan de infrastructuur zoals gespecialiseerd onderhoud.

Door middel van haar dochteronderneming NV Mijnen werd LRM ook belast met de restauratie en sloop van de mijngebouwen. Hoofddoel is restauratiewerken derwijze uit te voeren dat een nieuwe bestemming mogelijk blijft en dat er een samenwerking ontstaat met geïnteresseerde partners. In het totaal zijn er 33 projecten uitgevoerd; verschillende van deze gebouwen werden reeds verkocht en kregen een nieuwe bestemming.

Het sloopprogramma werd beëindigd. Het laatste saneringsproject, gronden onder de voormalige schlammopslagplaats te Zolder, werd in 2001 opgeleverd.

Het restauratieprogramma is verder in uitvoering met het oog op beëindiging van de werken in 2003. De Vlaamse Minister van Monumenten en Landschappen actualiseert intussen het Masterplan beschermde mijngebouwen. LRM hoopt in 2003 definitief uitsluitsel te krijgen over het restauratieprogramma met het oog op beëindiging van de werken in 2003.

Mijnschade en bemaling

De vennootschap Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied heeft in haar eerste werkingsjaar gedraaid volgens de verwachtingen. De doelstelling voor dit jaar moet zijn zo optimaal mogelijk te werken en de kosten te beperken waar mogelijk.

De belangrijkste uitgaven behelzen vandaag nog steeds de vergoedingen voor bouwtechnische schade. De opvolging van deze dossiers zal dan ook van kort gevolgd worden.

Binnen het kader van de beslissing van de Vlaamse Regering tot integratie van de energiesector en water wenst de NV Mijschade en Bemaling te bekomen dat het opgepompte bemalingswater kan worden gecommercialiseerd.

De "niet-rendementsgebonden" opdrachten van LRM

Artikel 10 §4 van het decreet van 13 juli 1994 laat de Vlaamse regering toe bijzondere opdrachten toe te vertrouwen aan LRM. De uitvoeringsmodaliteiten, verantwoordelijkheden, kostendekking en eventuele vergoeding voor deze opdrachten dienen nader te worden geregeld in afzonderlijke overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en LRM. LRM kan dus, naast haar marktconforme activiteiten, op schriftelijke vraag van de Vlaamse Regering, opdrachten toegewezen krijgen waarvoor de modaliteiten bij afzonderlijke overeenkomst tussen het Gewest en LRM worden vastgelegd.

Niettegenstaande het maatschappelijk doel van LRM nauw aanleunt bij het algemeen belang, dient toch gesteld te worden dat haar doelstelling en haar activiteiten van commerciële of industriële aard zijn. Zulks wordt nog onderlijnd door artikel 5 van de beheersovereenkomst met de Vlaamse regering die aan LRM een rendementsverplichting oplegt. Bijgevolg is tot op heden LRM niet onderworpen aan de wetgeving overheidsopdrachten. Wanneer LRM middelen ter beschikking gaat stellen aan een aantal projecten of voor onderzoek van die projecten die niet noodzakelijk gericht zijn op enig rendement, dan zal zij voor al haar activiteiten onderworpen zijn aan de wetgeving overheidsopdrachten. Hieraan kan evenwel worden verholpen door de niet-commerciële activiteiten te verzelfstandigen en te structureren in een gespecialiseerde dochter. Het decreet van 13 juli 1994 laat de LRM toe om dergelijke gespecialiseerde dochters op te richten. In de kaderbeslissing van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 over de aanwending van de LRM-middelen en de financiering van de niet rendementsgebonden opdrachten van LRM kreeg LRM de opdracht om de statuten van deze gespecialiseerde dochteronderneming voor te leggen aan de Vlaamse regering.

Op 18 oktober 2002 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan het besluit van de Vlaamse regering tot goedkeuring van de oprichting van de Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij, LISOM n.v. en aan de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en LRM over de opdracht van LISOM en aan de beheersovereenkomst met LISOM.

De Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij zal eind 2002 operationeel zijn.

Strategische Toeristische Attractie Plan Projecten

Het nieuwe decreet op Toerisme Vlaanderen omschrijft toeristische hefboomprojecten als projecten met een belangrijk multiplicatoreffect op de toeristische sector. Dit effect kan betrekking hebben op overnachtingen, dagbezoeken, investeringen in de accommodaties imagovorming en tewerkstelling. Toeristische hefbomen moeten deel uitmaken van een globale toeristische ontwikkelingsvisie voor de regio en passen in de toeristische strategische planning van de regio, de provincie en Vlaanderen.

De provincieraad van Limburg keurde op 20 juni 2001 het Strategisch Toeristisch Actieplan, het STAP. Met dit plan wenst de provincie Limburg een kwaliteitsvol, attractief en duurzaam toerisme te uit te bouwen om marktconform tegemoet te komen aan de behoeften aan toerisme en recreatie om meer werkgelegenheid, welvaart en welzijn te creëren.

Op 8 november 2001 hechtte de raad van bestuur van LRM haar goedkeuring aan een protocol met de provincie Limburg voor het realiseren van de volgende acht geselecteerde STAP-projecten:

- De Oude Stad in Bokrijk (Genk)
- De abdij van Herkenrode (Hasselt)
- Het Nationaal Park Hoge Kempen
- Het voormalig Center Parcsterrein (Dilsen-Stokkem)
- Het Leisurepark (Maasmechelen)
- Mijnerfgoed (Beringen)
- Het Plinius project en het Provinciaal Gallo Romeins Museum (Tongeren)
- Het Dierenpark (Houthalen-Helchteren)

Het protocol heeft als doel de diverse lokale, provinciale en regionale besturen, LRM, Toerisme Vlaanderen en andere betrokken partijen te structureren per project en onder te brengen in een project- en stuurgroepmodel.

Op 14 december 2001 besliste de Vlaamse regering LRM te gelasten om onderstaande projecten te toetsen op de markteconomische, bedrijfseconomische, ruimtelijke juridische haalbaarheid.

19 juli 2002 besliste de Vlaamse regering om maximaal 90.57 miljoen euro principieel te reserveren voor bovenstaande hefboomprojecten. Tevens kreeg LRM de bijzondere opdracht om de statuten te ontwerpen van een gespecialiseerde dochter die belast zou worden met het realiseren van de STAP-projecten. De gespecialiseerde dochter heeft als belangrijkste taak per project een gemotiveerd besluit aan de Vlaamse regering voor te leggen waarbij wordt aangetoond op welke wijze en onder welke modaliteiten de principiële goedgekeurde middelen optimaal kunnen worden aangewend.

Stand van de STAP-projecten

De Oude Stad Bokrijk (Genk)

De Oude Stad is een PPS - project waarbij de bestaande historische gebouwen met private middelen uitgebreid worden met een hotel en een all weather accommodatie bedoeld voor evenementen en feesten. Alle voorbereidende markt- en bedrijfseconomische haalbaarheidsstudies zijn uitgevoerd en geven aan dat het project voldoet aan alle vooropgestelde doelstellingen.

In 2003 zal de MER-studie worden afgerond om juridische rechtszekerheid te kunnen bieden aan de vooropgestelde private en publieke investeringen en zal een definitieve private partner worden gezocht. Deze private partij zal een businessplan ter goedkeuring moeten voorleggen aan de raad van bestuur van LISOM.

De Herkenrode - abdij (Hasselt)

Herkenrode is een cultuur-historisch, toeristisch project voornamelijk bestaande uit publieke investeringen. Stichting Vlaams Erfgoed realiseert de restauratie van de abdijhoeve terwijl de vzw Herkenrode, in oprichting, de exploitatie op zich zal nemen.

Alle voorbereidende markt- en bedrijfseconomische haalbaarheidsstudies werden reeds in 2002 uitgevoerd en geven aan dat het Herkenrode project voldoet aan alle vooropgestelde doelstellingen.

In 2003 zal een gemotiveerd voorstel tot definitieve beslissing voor de aanwending van de principieel toegezegde middelen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. Hiervoor dient de vzw Herkenrode nog een businessplan voor te leggen aan LISOM.

Het Nationaal Park Hoge Kempen

Bij de beslissing van 19 juli 2002 werd het masterplan Nationaal Park Hoge Kempen goedgekeurd en wordt de oprichting van een projectbureau en de uitvoering van bepaalde onderdelen van het masterplan voorbereid.

Medio 2003 wordt het businessplan voor de inrichting van de hoofdtoegangspoort van het Nationaal Park Hoge Kempen op het ex-Center Parcs terrein ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering. Dit businessplan kan slechts worden ontwikkeld nadat het projectbureau haar inhoudelijke input en investeringsraming over de inrichting van het Ecopolis – en het veldstudiecentrum heeft gegeven.

Leisurepark te Maasmechelen – aanleg stedelijke infrastructuur te Eisden

Zie hoofding LRM als projectontwikkelaar.

Minepolis (Beringen)

Het voorstel was om op de voormalige mijnsite te Beringen, eigendom van NV Mijnen, een mijnmuseum op te richten. Op 15 februari 2002 deelden de Provincie Limburg, de stad Beringen en LRM hun besluit mee dat het project “Minepolis” niet kon worden gerealiseerd worden op de mijnsite van Beringen. Deze beslissing kwam er na een grondige analyse van de door ETCC aangereikte informatie, die geen enkele garantie bood over de realisatie of de leefbaarheid van het project op lange termijn.

Voor de verdere projectontwikkeling werken de Provincie, de stad Beringen en LRM aan een nieuwe haalbare herbestemming. Medio 2003 zal een nieuw project en het bijhorend businessplan aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

Het Pliniusproject (Tongeren)

Plinius is een publiek-privaat project waarbij met private middelen attracties en voorzieningen zoals een hotel en thermencomplex, tuinen en een doolhof zullen worden ontwikkeld voor een regionaal bezoekerscentrum over “Romeinse villacultuur”.

Alle voorbereidende markt- en bedrijfseconomische haalbaarheidsstudies zijn uitgevoerd. In 2003 zullen het BPA, MOBER, onteigeningsprocedure en andere technische onderzoeken worden opgestart en of uitgevoerd en alle voorbereidingen genomen worden om een definitieve private partner te contacteren en te selecteren.

In 2003 zal de provincie het dossier over de uitbreiding van het Provinciaal Gallo-Romeins Museum voorleggen aan de raad van bestuur van LISOM.

Het dierenpark (Houthalen-Helchteren)

Actueel wordt de ruimtelijke en juridische haalbaarheid onderzocht om het dierenpark op een andere locatie in Houthalen-Helchteren te realiseren. Hieruit moet een “go”- of “no go”-beslissing voortvloeien van de diverse vergunningverlenende instanties. De ruimtelijke juridische haalbaarheidsstudie wordt ter kennisgeving medegedeeld aan de Vlaamse regering.

Overige niet-rendementsgebonden opdrachten

De transnationale Universiteit Limburg

In de kaderbeslissing van 19 juli 2002 heeft de Vlaamse regering de tUL geselecteerd als een hefboomproject voor Limburg. De Vlaamse regering heeft ook de prima facie goedkeuring verleend voor de uitbouw van de tUL en zij heeft hiervoor 55,9 miljoen euro LRM middelen gereserveerd waarvan 34,1 miljoen euro onmiddellijk te besteden en 21,8 miljoen euro na nader onderzoek.

Aan LRM werd de opdracht gegeven over te gaan tot de conceptie, de studie, de oprichting, het beheer, de begeleiding, de coördinatie, de promotie, de financiering, de ondersteuning en de controle van dit project. LRM zal onderzoeken op welke wijze kan worden overgegaan tot een impulsfinanciering voor het wetenschappelijk onderzoek en een investeringstoelage voor de infrastructuur. Daarnaast werd LRM ook belast met een vooronderzoek naar de haalbaarheid van de oprichting van een kennisinstituut voor zelfstandig ondernemen en KMO's in Limburg.

Na de oprichting van de dochter zal worden overgegaan tot het uitvoeren van de opdracht.

Studie mobiliteit

De studie is gegund en zal medio 2003 een gedetailleerd overzicht geven van de noodzakelijke investeringen. Samen met de betrokken overheden zullen de economische opportuniteiten worden onderzocht voor een deelname van LRM aan deze investeringen. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar infrastructuurwerken ten behoeve van de ontsluiting van Limburg voor het openbaar vervoer van goederen en personen.

Afval

De Vlaamse regering heeft in haar kaderbeslissing van 19 juli 2002 LRM de opdracht gekregen een studie uit te voeren over het strategische hefboomproject afval. In de nota betreffende de kaderbeslissing wordt vermeld: *De eigenlijke eindverwerking van afval wordt ondergebracht in één entiteit, waarin samen met de privé, LRM een rendementsgebonden kapitaalbreng doet. Met respect voor de privé-aandeelhouder die tevens de operationele leiding en exploitatie heeft, belet niets dat de aandeelhoudersstructuur van deze uitvoerende entiteit wordt opgesteld voor intercommunales en of provincie en publieke partners in Limburg.*

LRM zal bijgevolg onderzoeken op welke wijze de eigenlijke eindverwerking kan worden ondergebracht in één entiteit, waarin LRM, samen met de private sector, een rendementsgebonden kapitaalbreng zal doen.

De Vlaamse regering verleende de prima facie goedkeuring aan deze principes. LRM zal een studie uitvoeren naar de haalbaarheid van deze principes. Op initiatief van het provinciebestuur zijn er gesprekken opgestart met de bestaande intercommunales voor afvalophaling en verwerking, om te komen tot een efficiënte en integrale aanpak van het afvalbeleid op Limburgs niveau. LRM werkt met deze partners samen om in de eerste plaats te komen tot het concept van een nieuw samenwerkingsverband.

Integratie energiesector en water

De Vlaamse regering heeft in de kaderbeslissing van 19 juli haar prima facie goedkeuring verleend aan de valorisatie van het door de n.v. Mijnschade en Bemaling Limburgs Mijng gebied verpompt grondwater en oppervlaktewater; de bundeling en het gelijktijdig aanbieden van nutsactiviteiten; de integratie van de wateractiviteiten in Limburg binnen één entiteit zodat belangrijke synergie kan worden gerealiseerd.

LRM zal in opdracht van de Vlaamse regering een studie uitvoeren naar de haalbaarheid van deze principes. De eventuele participatie van LRM valt onder de operationele rendementsgebonden activiteiten van LRM.

De financiering van de rendementsgebonden en niet rendementsgebonden activiteiten

In de kaderbeslissing van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 werd de verdeling van de LRM-middelen vastgelegd. Voor de rendementsgebonden activiteiten zijnde risicokapitaalverschaffing, de activiteiten van de NV Mijnschade en Bemaling, publieke en private samenwerking ter ontwikkeling van bedrijventerreinen, brownfields, energie, afval en water, dient LRM een bedrag van 228,8 miljoen euro te behouden.

Voor de financiering van de niet-rendementsgebonden opdrachten van LRM besliste de Vlaamse Regering om binnen LRM een enveloppe vast te leggen van 146,97 miljoen euro. De financiering van deze projecten verloopt gespreid in de tijd en dient ESR-95 neutraal te gebeuren door middel van het uitkeren van dividenden in functie van de behoeften, het nemen van participaties of het verwerven van activa.

LRM en de herstructurering van het Limburgfonds

Vanuit het subsidiariteitsprincipe nam de Vlaamse regering op 29 juni 2001 de principiële beslissing om het Limburgfonds af te schaffen en werd besloten om de resterende sociale reconversie-enveloppe over te maken aan het provinciebestuur en om de bancaire verplichtingen en de conventiemiddelen, zijnde de Vlaamse cofinanciering van de EFRO-projecten, te regelen via LRM.

De afschaffing van het Limburgfonds gebeurde op 22 maart 2002 met het decreet houdende wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de Vlaamse investeringsmaatschappijen, het Limburgfonds en de Permanente Werkgroep Limburg. De overdracht van de middelen gaf aanleiding tot de goedkeuring van een protocol met het Limburgse provinciebestuur en een beheersovereenkomst met LRM.

Hierbij werden de volgende activiteiten van het Limburgfonds overgeheveld naar LRM:

1. De ontvangst op de LRM-rekening van de opbrengsten uit de SIM-vereffening en de doorstorting van deze middelen aan het Limburgse provinciebestuur ten gunste van de voormalige sociale enveloppe;
2. De ontvangst van de overheidsdotatie en de doorstorting aan de erkende kredietmaatschappijen als tussenkomst in de rentelasten van mijnwerkersleningen voor het verbouwen en moderniseren van hun woningen;
3. De ontvangst van de schuldaflissing ingevolge de lening, opgenomen door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij in het kader van de overeenkomst van 1 juli 1999 en de hiermee overeenkomende schuldaflissingen ten overstaan van het consortiumkrediet;
4. De ontvangst van de schuldaflissingen ingevolge de leningen opgenomen door de GOM-Limburg in het kader van de overeenkomsten d.d. 1 juli 1997 en 3 december 1996 (met addendum d.d. 8 juli 1997) en de hiermee overeenstemmende schuldaflissingen ten overstaan van het consortiumkrediet;

5. De ontvangst van de overheidsdotatie voor de Vlaamse cofinanciering van projecten met EFRO-steun en de uitbetaling na nazicht ervan, aan de promotoren. Dit zal gebeuren met ingang van 1 januari 2003 bij het afsluiten van het Limburgfonds en na toewijzing van de bedragen en opdrachten bij besluit door de Vlaamse regering.

Dirk VAN MECHELEN